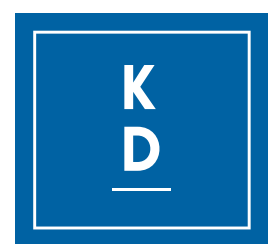

Ett Örebro för framtiden

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget för 2021 med plan för 2022-2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Örebro bygger vi bäst tillsammans.....	2
Så styr vi Örebro	3
1. Örebro i sin fulla kraft	5
2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro.....	7
3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	9
4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	11
5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	13
6. Hållbara och resurseffektiva Örebro	15
Förutsättningar för budget- och planperioden 2021–2023.....	17
Befolkningsutveckling 2020–2029	21
Finansiell plan för 2021–2023	25
Investeringsprogram 2021–2024.....	30
Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun.....	33
Taxor och avgifter	37
Örebro kommuns nämnders grunduppdrag	39
Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen	48

BILAGOR

Förändring av driftbudgetram från 2020 till 2021	BILAGA 1
Investeringsprogram	BILAGA 2
Hushållsavfallstaxa	BILAGA 3
Taxa för vatten och avlopp	BILAGA 4
Bygglövtaxa	BILAGA 5
Plantaxa	BILAGA 6
Parkeringstaxa	BILAGA 7
Taxa för industrispår	BILAGA 8
Taxa för offentlig kontroll av livsmedel	BILAGA 9
Taxa för prövning av tillsyn enligt alkohollagen	BILAGA 10

Örebro bygger vi bäst tillsammans

Den budget du nu håller i din hand skulle egentligen ha beslutats redan i juni i år. Allt i enlighet med den nya styrmodell som Örebro kommun tagit fram. Det som inte var känt då var att det skulle bryta ut en pandemi som skulle komma att påverka hela världen.

Världshandelns påverkan till följd av Coronapandemin har varit stor vilket också varit kännbart för ett exportberoende land som Sverige. En allt för stor osäkerhet i de ekonomiska underlagen gjorde att beslut om budget för 2021 sköts upp från juni till oktober. Vi befinner oss fortfarande i en orolig tid och med frågetecken kring hur ekonomin kommer att utveckla sig både i Sverige och världen framöver. Det läge vi är i gör att det fortfarande finns en osäkerhet i underlagen och prognoserna som används i framtagandet av kommunens budget. Att konsekvenserna av Coronapandemin kommer ha påverkan för lång tid framöver är dock ett rimligt antagande. Vi behöver ha beredskap för att följa utvecklingen och fatta nödvändiga beslut utifrån eventuella förändringar. Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för att klara mer oroliga tider.

Örebro har utvecklats snabbt under de senaste åren. Tillväxten skapar förutsättningar genom ökade skatteintäkter samtidigt som det ställer krav på att möta upp en ökad efterfrågan på god och trygg välfärd. Den demografiska utvecklingen där andelen äldre och yngre blir fler i relation till de som arbetar gör att kostnaderna för välfärden stiger. Skolor och äldreboenden måste byggas i en snabbare takt än under rekordåren på 1960-talet. I Örebro har vi tidigt börjat rusta inför detta vilket ger oss ett bra utgångsläge. Vi har samtidigt haft en stark nybyggnation av bostäder och ett växande näringsliv vilket gett oss en stor inflyttning av människor i arbetsför ålder vilket är positivt på längre sikt. På kort sikt innebär det dock en utmaning att hantera de ökade behoven. Det är en utmaning vi är beredda att anta.

Den ekonomiska politiken ska i Örebro kommun handla om att skapa förutsättningar för att intäkterna ökar, då fler och fler örebroare jobbar. Ur ett individperspektiv är det grundläggande för människor att känna att de kan bidra i samhället. Det är bakgrunden till att kommunledningen valt att satsa 40 miljoner kronor under tre år i ett Tillväxt- och arbetsmarknadspaket med syfte att mildra effekterna för arbetsgivare och individer av Coronapandemin. Kommunens verksamheter måste också i alla sina delar klara budget. Kostnadsutvecklingen måste hållas på en nivå som gör att de finansiella målen kan hållas. Det är avgörande för att vi ska klara av välfärdens fortsatta utbyggnad.

Tack vare ett riktat statsbidrag kan vi i årets budget göra en särskild satsning på våra äldre. Det gör vi genom att öka bemanningen på våra vård- och omsorgsboenden, vilket är både uppskattat och glädjande.

Skolan är fortsatt Örebro kommuns viktigaste prioritet. Alla barn i vår kommun ska kunna förverkliga sina drömmar, oavsett bakgrund. Den resan börjar i skolan. Att klara kunskapsmålen för att ta sig in på en gymnasieutbildning och fullfölja densamma är viktiga steg till ett självständigt och gott liv. För att kunna möta en föränderlig arbetsmarknad är det också viktigt att våra elever tidigt får kunskap om framtida studievägar och möjliga yrkesval.

Vi vill arbeta för att Örebro ska vara en hållbar och attraktiv kommun. En kommun som människor väljer att besöka och bo i, och där företag väljer att etablera sig. Genom människors engagemang, i föreningar och näringsliv, i stad och på landsbygd, kan kommunen utvecklas och bli ett än bättre Örebro.

2021 är det 100 år sedan allmän rösträtt infördes i Sverige. 100 år av något som idag är en självklarhet. Låt 2021 bli ett år då vi i Örebro visar att vi kan samverka för ett starkt och framtidsinriktat Örebro.

Kenneth Handberg

Jimmy Nordengren

Marlene Jörhag/Lennart Bondeson

Socialdemokraterna

Centerpartiet

Kristdemokraterna

Så styr vi Örebro

Örebro kommuns vision –

Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad

Den vision som Örebro kommun började arbeta efter 2011 har bidragit till en märkbart positiv rörelse i både staden och på landsbygden. Det var en modig vision när den beslutades och idag ser vi att den har gett effekt. Vi har gått från kommunen lagom till en plats där allt är möjligt.

I Örebro skapas förutsättningar för välfärd, företagande, och ett levande civilsamhälle – om vi hjälps åt. Här skapas det goda livet genom innovation i tanke och praktik som leder till en stark och robust finansiering av välfärden över tid. Visionen har inspirerat och lett oss framåt – men vi har mer kvar att göra för att nå den. Därför ska den fortsätta att vägleda kommunen i synsättet på det egna arbetet och relationen till omvärlden under mandatperioden.

Tillsammans skapar vi ett Örebro där allt fler vill leva och utvecklas. När välfärden byggs ut ska Örebro vara en attraktiv kommun för stora som små företag. Näringslivet och välfärden ska nyttja den kompetens som finns hos örebroarna. För att nå vad vi vill åstadkomma behövs en utvecklad samverkan och ett gemensamt mål med näringsliv, akademi, civilsamhället och andra offentliga aktörer. Örebro ska vara Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad – det går, om vi gör det tillsammans.

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. De sex målområdena, som beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod, grundas på de 17 globala målen i Agenda 2030 och motsvarar målområdena i Örebro kommuns nyligen beslutade program för hållbar utveckling. Inom varje målområde har Kommunfullmäktige angett kommunfullmäktigemål och årliga inriktningar som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policies och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Syftet med kommunfullmäktigemålen är att, med utgångspunkt i örebroarnas behov, ange en gemensam riktning för hela kommunens verksamhet. Målen är långsiktiga och ska gälla för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att utveckling ska ske krävs ett gemensamt arbete i organisationen som bygger på tillit, öppenhet och dialog.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas uppdrag

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för, förutom att säkra sitt grunduppdrag, att bidra till utveckling inom kommunfullmäktigemålen. Alla nämnder/styrelser ska relatera till samtliga mål och kunna ge en enklare förklaring om ett eller flera av kommunfullmäktigemålen inte är av relevans för en nämnd/styrelse. Därefter formulerar nämnder och styrelser, utifrån sitt reglemente, sin nulägesanalys, kommunfullmäktigemål och inriktningar sina egna nämndmål/bolagsmål. Dessa mål ska baseras på kommunfullmäktigemålen och nämnderna ska ta hänsyn till respektive nulägesanalys i nämnderna. Nämnden/styrelsen beslutar därefter om vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål. Indikatorerna ska sedan användas för att följa upp hur nämndens/styrelsens arbete har bidragit till att nå målen.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, om vad som åstadkommits och varför.

Nämnder och bolag rapporterar måluppföljning och analys till Kommunstyrelsen. Rapporteringen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget uppnått i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen ska genomföras enligt de instruktioner som tillhandahålls av Kommunstyrelsen. Rapporteringen sker främst i form av nulägesöversikt, delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Örebro kommun utgår från att alla människor har ett unikt och okränkbart värde oavsett hudfärg, kön eller könsidentitet, ålder, social position, funktionsnedsättning, sexuell identitet, etnisk eller religiös tillhörighet. Det är grunden för ett pluralistiskt samhälle med mångfald av liv, levnadsätt och åsikter vilket skapar samhällsgemenskap, skydd för minoriteter samt förebygger diskriminering. Alla invånare i Örebro ska kunna leva ett gott liv och försörja sig själva.

I Örebro ska medborgaren alltid vara utgångspunkten – kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå från medborgarnas behov och inte kommunens organisation. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning samt öppen och nära dialog. Principen om barns bästa ska alltid gälla.

Medborgarna ska kontinuerligt ges möjlighet till både deltagande och inflytande och kommunen ska ge service på lika villkor för alla. Det offentliga ska skapa förutsättningar för medborgares egenmakt och möjlighet att göra egna val när det gäller skola, äldreomsorg och andra verksamheter men där kommunen har det yttersta ansvaret för verksamhetens kvalitet och finansiering.

Allt arbete ska syfta till att skapa goda uppväxtvillkor, minska klyftor och ge alla människor jämlika förutsättningar med syfte att utjämna strukturella orättvisor. Alla medborgare ska omfattas av en samhällsgemenskap.

Kommunen ska vara med och skapa förutsättningar och möjligheter för medborgarnas delaktighet i samhället. Det goda samhället formas tillsammans i samsyn och i samverkan.

Kommunen ska utgå från att hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygderna och staden.

Örebro kommun har ett ansvar för att göra de globala frågorna begripliga i sitt lokala sammanhang. Det handlar om att kontinuerligt arbeta för att stärka mänskliga rättigheter och vårt demokratiska samhälle, öka jämställdheten och stå främst i ledet för att bromsa klimatförändringarna.

1. Örebro i sin fulla kraft

Örebro är en fantastisk kommun fylld med liv och rörelse. Hela Örebro ska vara tillgängligt och öppet för alla, oavsett om man bor i staden eller på landsbygden. Tillsammans har civilsamhället, näringslivet och det offentliga skapat en attraktiv och pulserande kommun, som allt fler vill leva och bo i.

Det civila samhällets engagemang, näringslivets utveckling och den offentliga sektorns stabilitet har inte minst visat sig under den pandemi som världen i slutet av 2020 alltjämt befinner sig i. Frivilliga insatser sida vid sida med professionellt arbete har bidragit till ett Örebro i sin fulla kraft.

Örebro ska ha ett tillgängligt kultur- och fritidsliv som ger utrymme för kreativitet, utveckling och ett socialt sammanhang. Under 2021 invigs Kulturkvarteret, Örebros nya mötesplats och nav för skapande och kulturutbyten.

Inom civilsamhället och föreningslivet ges individer goda möjligheter att hitta och forma sin identitet, formulera sina drömmar och tillsammans med andra föda framtidstro. I takt med att befolkningen ökar behöver möjligheterna till en meningsfull fritid för alla öka. Denna utmaning måste det offentliga, privata och civila samhället möta tillsammans.

För att Örebro ska vara i sin fulla kraft behövs ett välmående näringsliv som bidrar till innovativt tänkande och entreprenörsanda. Att stora såväl som små företag vill finnas i Örebro och växa är viktigt för Örebros attraktivitet och fortsatta utveckling. Relationen och dialogen mellan det offentliga och näringslivet främjar en god ekonomi och en hållbar tillväxt. Vi ska ta till vara på positionen som ett av Sveriges ledande logistiklägen. Målsättningen om att kunna resa med tåg mellan Oslo och Stockholm på under tre timmar är en viktig satsning framöver.

Örebro kommun strävar efter att vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Samhället ska vara både jämställt och jämlikt, alla ska respekteras och bemötas utifrån alla människors lika värde. Arbetet med att tillgängliggöra kommunen, såväl den egna organisationen som den fysiska miljön, ska vara fortsatt prioriterat. Arbetet med att säkerställa nationella minoriteters rättigheter ska fortsätta. Teckenspråkiga och teckenspråk ska jämnställas med de andra nationella minoriteterna och minoritetsspråken.

Örebro kommun strävar efter att möjliggöra möten mellan människor som kan bidra till ökad sammanhållning, tillit och förtroende där små naturliga gemenskaper kan uppstå. Ingen människa ska hållas tillbaka eller lämnas efter och ingen ska begränsas i sina livsval beroende av vem hen är eller kommer ifrån. Örebro kommun behöver bli bättre på att ta tillvara de kompetenser som finns hos medborgarna och detta blir ännu mer viktigt utifrån den demografiska utmaningen som Örebro och landet i övrigt står inför.

Kommunfullmäktigemål:

- I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska.
- Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle.
- Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer.
- Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla.

Inriktning 2021:

- Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.
- Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.
- Utveckla samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor.
- Kulturkvarteret ska etableras som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska utvecklas, med särskilt fokus på barn och ungdomar.

2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

För barn och unga är en trygg uppväxt och möjlighet till utbildning avgörande för att kunna utvecklas och få ett gott framtida liv. Vi möter de yngre barnen i förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola; verksamheter och mötesplatser som är viktiga för att främja lärande och stödja familjers dagliga liv. Därefter börjar barnen grundskola, en tid att växa i kunskap och förmåga men som också innebär ett identitetssökande. Att nå kunskapskraven i årskurs 9 och sedan fullfölja en gymnasieutbildning öppnar dörrar för vidareutbildning och jobb. Det är en kedja som stärker människors egenmakt och framtidsutsikter. En kedja som behöver hålla ihop.

Ett gott arbete görs varje dag bland rektorer, pedagoger och övrig personal i de fristående och kommunala förskolor och skolor som finns i Örebro. Vi behöver fortsätta arbeta aktivt för ökad måluppfyllelse, identifiera och anta utmaningarna framför oss. Ett sätt att göra det är genom "Topp 25 – skolutveckling tillsammans". För att stärka kontinuitet och kvalitet i verksamheterna behöver vi kunna behålla och rekrytera personal samt säkra att personal inom förskola och skola får förutsättningar att fokusera på sitt grunduppdrag. Andra prioriteringar handlar om att möjliggöra för ett arbete med förbättrad likvärdighet, studiero i klassrummet och kunna ge elever det stöd de behöver. En strategi i detta arbete ska vara att sätta in tidiga insatser för att därigenom möta behov eller vända ett normbrytande beteende, som annars riskerar att leda till ökade problem längre fram. För att bättre kunna möta den enskildes behov, är en ökad samverkan mellan de samhällsaktörer som finns runt eleven nödvändig. Kommunens arbete ska präglas av ett bemötande av individen, inte individens anpassning till hur kommunen är organiserad. Det är ett förhållningssätt som ska gälla både i skolan och i kommunen som helhet.

När studierna är avklarade är det tid att försörja sig på egen hand. Där har alla och envar ett personligt ansvar, att utifrån sina förutsättningar möta arbetsmarknadens krav. Att söka sig in på arbetsmarknaden och få ett jobb är också en av nycklarna för att bli integrerad i vårt gemensamma samhälle. Behöver man stöd i den processen ska det erbjudas. För att människor ska känna delaktighet i ett samhälle i ständig förändring behöver det också finnas kompetensutveckling tillgänglig genom hela livet. I det arbetet ska vuxenutbildningsutbud och arbetsmarknadsinsatser anpassas efter individens behov i större utsträckning samt matcha kompetensbehovet hos såväl företagen som det offentliga. Under 2020 avsattes ekonomiska resurser i ett tillväxt- och arbetsmarknadspaket för att i ett tidigt skede motverka negativa konsekvenser som Coronapandemin fört med sig. Det är ett arbete som fortsätter under 2021. För att verka för ett inkluderande samhälle behöver vi även arbeta för en breddad kompetensförsörjning och skapa möjlighet till arbete för fler personer med funktionsnedsättningar.

För kommunen är god dialog och samverkan med näringsliv, civilsamhälle och akademi en förutsättning för hållbar tillväxt och för att fler människor ska kunna försörja sig. Vi vet att ökad innovation och kunskapsutveckling skapar förutsättningar för ett utvecklat näringsliv med växande lönesumma och sysselsättningsstillväxt. I det arbetet ska kommunen uppmuntra till insatser som stimulerar entreprenöriellt tänkande och entreprenörskap, i syfte att stärka människors företagsamhet och anställningsbarhet.

Livet är en kedja av händelser, upptäckter och utmaningar. Genom att erbjuda relevant utbildning och verka för ett positivt näringslivsklimat är vi bättre rustade i vår förändringsbenägna samtid. Tillsammans skapar vi framtidstro för Örebro.

Kommunfullmäktigemål:

- Måluppfyllelsen i skolan ska öka.
- Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.
- Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning.
- Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden.

Inriktning 2021:

- I Örebro ska det finnas en tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd.
- Förbättra och utveckla lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.
- Strukturera arbetet med studie- och yrkesvägledning för att stärka arbetssätt, kompetens, jämlikhet och samarbete mellan skolor.
- Förbättra möjligheten till språkutveckling för barn med rätt till teckenspråk.
- Örebro kommun ska söka samarbete med etablerade öppna förskolor och aktivt uppmuntra att flera startar i områden där sådan mötesplats saknas.
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa.
- Stärka kvalitén i kommunens arbetsmarknadsinsatser genom ett arbetssätt som bygger på utvärdering, analys och att möta människor där de befinner sig.
- I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst från arbetsmarknaden.
- Verka för breddad kompetensförsörjning genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning på olika kommunala arbetsplatser.
- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.
- Verka för att tillgängliggöra anpassade kortare utbildningar inom till exempel vuxenutbildning och yrkeshögskola som svarar mot näringslivets och det offentliga behov av kompetens.
- Fortsätta att planera och genomföra insatser som svarar mot individens försörjning och näringslivets behov av kompetens inom ramen för Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet.

3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Alla örebroare har rätt att leva ett tryggt och gott liv, och alla har rätt att få hjälp och sina behov tillgodosedda när det behövs. Kommunen ska främja det goda och friska, men också stötta när livet möts av utmaningar och svårigheter. Samhällets skyddsnät ska vara starkt även i tider av ekonomisk och global oro. Den enskilda individen, familjen och anhöriga, civilsamhällets föreningar, kommunens välfärd och privata aktörer bidrar varje dag till att göra samhället starkare och därmed till att skapa ett tryggt och gott liv för alla i Örebro.

Trygghet, värdighet, valfrihet och livskvalitet ska präglade välfärden, med individens behov i centrum. All skattefinansierad välfärd – oavsett driftsform – måste leva upp till medborgarnas krav på kvalitet, delaktighet, insyn och långsiktighet. Alla som utför välfärd i Örebro ska ha goda anställningsvillkor och bra arbetsmiljö.

Kvaliteten och tryggheten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög, oavsett utförare. Bemanningen inom vård- och omsorgsboenden ska öka och en omsorgstagare inom hemvården ska i största möjliga mån få sin omsorg utförd av samma personal.

Hälsofrämjande arbete handlar om att förstärka hälsan samt att bygga upp skyddsfaktorer. Välfärdens insatser ska vara kompensatoriska, och vikten av tidiga, främjande, rehabiliterande och förebyggande insatser är stor. Örebro kommun vill utveckla samverkan inom kommunen och med andra aktörer.

De kommande årens demografiska utmaningar, med allt fler människor som blir allt äldre, kommer att kräva prioriteringar. Välfärdens resurser måste användas på ett optimalt sätt. Fler trygga bostäder för äldre och för människor med funktionsnedsättningar kommer att behöva byggas i Örebro kommun. Mötesplatser och platser för gemensamma måltider kan skapas tillsammans med civilsamhället. Digitaliseringens möjligheter att skapa trygghet, värdighet och social samvaro på ett kostnadseffektivt sätt ska tas till vara.

Den psykiska ohälsan i Sverige har ökat, framförallt bland barn och unga. Örebro kommun ska verka för att den psykiska hälsan bland unga i kommunen förbättras. Även i den yrkesverksamma befolkningen, men också bland äldre, behöver insatser sättas in. Den ofrivilliga ensamheten som drabbat många, inte minst under Coronapandemin, ska bekämpas i tätt samarbete med civilsamhället och andra aktörer. Människor med psykisk ohälsa och missbruk ska inte hamna mellan stolarna. Kommunens insatser inom alkohol-, narkotika-, doping-, tobak- och spelberoende ska stärkas och inkludera ett preventivt arbete och stöd för anhöriga. Arbetet med en nollvision mot hemlöshet fortsätter.

Andelen barn i ekonomisk utsatthet ska fortsätta minska. Trångboddhet och ojämlikhet i livsvillkor ska motverkas. Arbetet mot segregation ska stärkas. Alla – oavsett var man kommer ifrån och var i Örebro man bor – ska ha goda livschanser. Alla barn och ungdomar ska ha samma rättigheter oavsett kön och inte begränsas i sina livsval.

Trots att det under lång tid anmälts allt färre brott per invånare i Örebro, ökar den upplevda otryggheten bland örebroare, framförallt bland kvinnor. Örebro kommuns arbete med att öka den upplevda tryggheten ska präglas av dialog och samverkan och det redan goda samarbetet med polisen och Örebro universitet ska intensifieras. Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet handlar både om att skapa trygga fysiska miljöer, stötta evenemang som skapar liv och rörelse över hela kommunen samt jobba socialt förebyggande. En särskild vikt ligger på att stoppa den öppna narkotikahandeln. Polisens användande av kamerabevakning på särskilt utsatta platser i Örebro har gett goda resultat och kommunen ser positivt på det fortsatta samarbetet.

Våld i nära relation måste bekämpas, med ett kommunövergripande arbete och ett aktivt samarbete med civilsamhälle och polis. Barn som bevittnar våld är också offer och alla barn har rätt att växa upp i en miljö fri från våld och förtryck.

Kommunfullmäktigemål:

- Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska.
- Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan.
- Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete.
- Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.
- Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.
- Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet.
- Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska.
- Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet.

Inriktningar 2021:

- Bemanningen inom vård- och omsorgsboenden ska öka.
- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.
- Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.
- Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.
- Arbetet med att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll ska följas upp och utvecklas i linje med Örebro kommuns program för hållbar utveckling.
- I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro kommun behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.
- Stärka arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck genom samverkan och utveckling av förebyggande och åtgärdande insatser.

4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Örebro kommun växer i snabb takt. Den starka tillväxten behöver ske på ett sätt som främjar en hållbar utveckling, bland annat genom att effektivisera markanvändningen i centrala lägen. Tillskott i bebyggelsen behöver ske utifrån en långsiktig hållbarhet, där framtida behov av bostäder, verksamheter och samhällsfastigheter tillgodoses. Vi behöver planera för att minimera vår påverkan på klimatet samtidigt som vi behöver anpassa oss till de klimatförändringar vi står inför. Tillgången till grönstruktur är av betydelse för att anpassa bebyggelsen samtidigt som det även bidrar till värdefulla miljöer för kommunens invånare. Befintliga värden och karaktärer ska värnas och nyttjas och vi ska vidareutveckla de kvaliteter, bland annat vad gäller kultur- och naturmiljöer, som finns i kommunen.

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska skapa förutsättningar för kommunens invånare att leva ett gott liv utifrån egna önskemål och förutsättningar med en bredd av upplåtelseformer och boendemiljöer. Boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Alla medborgare ska ha möjlighet att ha tillgång till en bostad som motsvarar sina grundläggande behov. Örebros struktur ska präglas av en närhet och tillgänglighet som möjliggör ett väl fungerande vardagsliv, i livets alla skeden. Det handlar om att skapa goda kopplingar mellan stad och land, för att skapa en god tillgänglighet och främja ett hållbart resande. Det handlar även om att skapa sammanlänkade stadsdelar som möjliggör gränsöverskridande möten mellan människor samt närhet och tillgänglighet till bland annat mötesplatser, service samt kultur- och fritidsaktiviteter. Offentliga platser, miljöer och sammanhang bidrar med att binda samman kommunens delar och invånare och har en särskilt viktig funktion som mötesplatser.

Goda förutsättningar för medborgaren samspelar väl med goda förutsättningar för kompetensförsörjning i näringslivet. Därför bör Örebro fortsatt satsa på att stärka kommunens attraktivitet för nya och befintliga medborgare. I detta ligger allt från välfärdens och skolans kvalitet till boendemiljöer, natur och kulturmiljö och evenemang, men också vårt förhållningssätt och våra attityder som skapar stolthet och ambassadörskap för kommunen. Besöksnäringen är viktig för Örebro där kreativa näringar, attraktiv mötesstad och en levande centrumkärna är viktiga beståndsdelar.

Örebro kommun ska vara en aktiv del i innovationen och utvecklingen av samhällets olika delar. Detta skall ske i samverkan med akademi och näringsliv. En viktig faktor att ta hänsyn till i hållbarhetsperspektivet är att framgången för Örebros företag bygger på internationell handel där inköp sker från hela världen och export av färdiga varor sker till hela världen samt att små lokala företag ges goda förutsättningar att verka och utvecklas.

Örebro vill använda digitaliseringen för att skapa en modern och attraktiv kommun som stödjer innovationer och delaktighet. Vi vill nyttja digitalisering och ny teknik för att göra livet enklare och bättre - för invånarna, för besökarna och för näringslivet. Nya digitala lösningar skapar nya möjligheter - i staden, såväl som på landsbygden.

I en växande stad som Örebro krävs satsningar på yteffektiva transportlösningar och avvägningar mellan vad den värdefulla marken ska användas till. Örebro planeras utifrån ett helhetstänkande, där trafiken ses som en del av staden. Utgångspunkten är att se till att människor och gods ska kunna nå sina målpunkter och att skapa tillgänglighet för människan. Målet är en blandad bebyggelse och en attraktiv stad för alla, en gång- och cykelstad med effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik. Vi ska också arbeta för att mobiliteten i hela kommunen ska vara hållbar och god samt att Örebros geografiska läge i landet nyttjas och utvecklas genom god infrastruktur, strategisk planering och nära dialog med näringslivets aktörer.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor.
- Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer.
- I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov.
- Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens.
- Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag.
- Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor.

Inriktningar 2021:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Skapa förutsättningar för byggnation av fler småhus.
- Skapa förutsättningar för en ändamålsenlig förmedling av olika former av hyresbostäder för att säkerställa medborgarnas möjlighet till en fungerande livssituation.
- Fortsätta genomförandet av Bus Rapid Transit (BRT) tillsammans med Region Örebro län.
- Utveckla Örebros position som ledande logistiknav.
- Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Det är ingen slump att Örebro kommun ligger i topp i Sverige gällande miljö- och klimatarbete. Vi arbetar hårt för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och låter detta fokus genomsyra hela kommunens verksamhet. Många framsteg har gjorts och vi fortsätter arbetet med mål om att gå före bland Sveriges kommuner för att visa att en grön omställning är möjlig. Örebro står liksom resten av världen inför stora utmaningar. För att nå de långsiktiga miljö- och klimatmålen och visa på gott förvaltarskap kommer det krävas genomgripande förändringar i många delar av samhället. Alla har vi ett ansvar för Örebros utveckling. Det gäller såväl den enskilda individen som kommunen, näringslivet, civila samhället och andra samhällsaktörer. Därför ska kommunen som organisation påverka och samverka för att driva denna utveckling även i Örebro som geografiskt område.

I takt med att halterna av växthusgaser ökar i atmosfären, stiger den globala medeltemperaturen och ger negativa effekter i världen såväl som i Örebro. Bland annat innebär det att livets grundläggande förutsättningar, som tillgång till vatten, livsmedelsproduktion, ekosystemtjänster, biologisk mångfald, mänsklig säkerhet och hälsa riskeras.

Örebro kommun arbetar för att begränsa temperaturökningen och har redan nu höga ambitioner. Det innebär att vi ställer högre krav för kommunen än vad Sverige gör på nationell nivå. Vårt långsiktiga mål är att vara klimatneutrala och därefter bli klimatpositiva. Vi värnar om en långsiktig god samhällsutveckling där vi framförallt begränsar klimatpåverkan, men även arbetar med klimatanpassning. Detta arbete ska säkerställa att viktiga samhällstjänster inte störs på grund av väderhändelser eller förändrat klimat.

Ekosystemtjänster har en central roll i att skapa bättre förutsättningar att klara klimatutmaningarna. Med ekosystemtjänster menas alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger, exempelvis pollinering, klimatreglering, vattenrening och friluftsliv. I Örebro kommun är det därför högt prioriterat att värna om ekosystemen och ekosystemtjänsterna.

En viktig ekosystemtjänst är dricksvatten. Vi behöver säkra kommunens vattentäkter samt dricksvattenförsörjningen som helhet för att kunna ge förutsättningar för god hälsa i Örebro kommun i framtiden. Detta görs bland annat genom skydd av dricksvattentäkter och begränsning av utsläpp av bakterier, näringsämnen och miljögifter i vattnet.

Vi vill säkra ett långsiktigt skydd för natur och återställa naturmiljöer för att nå ekologisk hållbarhet och stoppa arter från att dö ut. För att landskapen ska vara välfungerande ur ett ekologiskt perspektiv krävs att arter kan röra sig mellan områden och inte blir isolerade, så kallad grön infrastruktur. En god grön infrastruktur gynnar den biologiska mångfalden och främjar samtidigt sociala värden och människors hälsa genom att bjuda in till friluftsliv och rörelse. Även vattenmiljöer är viktiga för att gynna biologisk mångfald. Vi kommer därför att arbeta för att uppnå god status i våra sjöar och vattendrag.

En viktig del i kommunens miljöarbete är att förebygga avfall och samtidigt ta tillvara på avfall på bästa möjliga sätt. Vår ambition är att uppkommet avfall ska återanvändas, materialåtervinnas eller nyttjas för energiåtervinning i så hög grad som möjligt. Mycket har gjorts för att öka utsorteringen av avfall för återvinning i Örebro och vi kommer nu ta nästa steg i utvecklingen.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.
- Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.
- Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade.
- Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.
- Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat.

Inriktning 2021:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med minst 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med minst 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Arbeta med att brett implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.
- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.
- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, samt att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.
- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.
- Kartlägga kommunens egna fastigheters energieffektiviseringspotential.

6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tillsammans skapar kommunen, näringslivet, det civila samhället, universitetet, entreprenörer och örebroare en attraktiv och modig kommun. En kommun med siktet inställt på hållbarhet, baserat på FN:s Agenda 2030. Under 2020 beslutade Kommunfullmäktige i Örebro om ett program för hållbarhet. Det är första gången som kommunen har ett samlat program för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Programmet är en långsiktig styrning av Örebro kommun och fastslår den politiska viljeinriktningen samt uttrycker värdegrund och önskvärd samhällsutveckling inom kommunen fram till år 2050. Kommunens övergripande strategi och budget ska verka i linje med programmet för hållbar utveckling.

Örebro kommun ska ha ordning och reda i ekonomin och bästa möjliga resursutnyttjande ska eftersträvas. Kommunens resurser ska fördelas mer jämställt mellan kvinnor och män och statistik är ett viktigt verktyg för att nå dit. För att säkra en hållbar ekonomi krävs också att kostnaderna för den löpande driften av kommunens verksamhet inte överstiger intäkterna. Varje generation ska själv bära kostnaderna för vad den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Beslut och viktiga investeringar ska inte heller skjutas upp så det drabbar kommande generationer. Det handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre perspektiv för att möta förändringar i samhället och en allt mer globaliserad ekonomi. Det är av största vikt att samtliga av kommunens verksamheter håller budget. När konjunkturläget försämras krävs det att ansvaret bärs av alla tillsammans.

Med en god ekonomi ges utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i en växande kommun. Ett exempel är ökad digitalisering. Vår kommun ska möta nya krav inom digitalisering med den snabbhet som krävs – både vad gäller att dra nytta av omvärldens innovationer och den egna utvecklingen.

I strävan att nå bästa resursutnyttjande behöver också organisationen ses över. En organisationsöversyn har genomförts under 2020 och ett beslut ska fattas om en ny politisk organisation under 2021. I linje med organisationsöversynen ses möjligheten över till att ytterligare effektivisera användningen av kommunens lokaler. En möjlighet är att samnyttja lokaler mer mellan olika verksamheter i kommunen samt med det civila samhället.

Örebro kommun har under 2020 påverkats mycket av Coronapandemin. Förmågan att säkerställa tillgången på kritiska varor, tjänster och kompetenser ska utvärderas utifrån dessa erfarenheter. Kommunen har visat sig vara motståndskraftig vid påfrestningar och kriser men behöver stärka arbetet med den lokala resursplaneringen inom krisberedskap.

Örebro kommun ska vara regionens motor. Det innebär att driva regionala samarbeten där samordningsvinster, effektivisering och ökad kundnytta kan uppnås. Genom samverkan kan vi nå längre.

Kommunens medarbetare är dess allra viktigaste resurs. Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Jämställda arbetsplatser med närvarande och fungerande ledarskap ska erbjudas samt jämlika förutsättningar för medarbetare och chefer att kunna göra ett så bra arbete som möjligt.

Aktivt arbete ska ske med alla delar i kompetensförsörjningsprocessen; attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta. Personalstrategiska frågor som till exempel arbetsmiljö och bemanning har stor betydelse för kompetensförsörjningen och upplevelsen av kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Det arbetet förutsätter en god samverkan mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna.

Agenda 2030 är ledstjärnan i att göra en grön omställning till hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Örebro kommun har särskilt stora påverkansmöjligheter via offentlig upphandling. Genom att ställa väl utformade hållbarhetskrav i kommunens upphandlingar samt följa upp dessa, drivs marknaden framåt mot en hållbar utveckling. Under år 2021 ska dialogen med marknaden

öka och vi ska även förtydliga våra krav för att underlätta för våra leverantörer. Möjligheterna att ställa villkor om social hänsyn, som omfattar sysselsättning för arbetslösa och praktikanter, ska därmed stärkas. Kommunens upphandlingar ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. De ska även bidra till utveckling av nya innovativa lösningar som ger möjlighet till nya affärsmodeller och ökad sysselsättning. Stort vikt ska läggas vid vårt fortsatta kvalitetsarbete i syfte att bli ännu bättre på att utnyttja våra resurser. Ett exempel är kommunens fortsatta arbete med att stärka köptroheten. Köptrohet inom avtal är avgörande för leverantörernas förtroende för kommunen och ger också bättre möjligheter till goda villkor i kommande upphandlingar och avtal.

Olika driftsformer i kommunen kan möjliggöra ett utökat utbud för medborgarna. Ett exempel på driftsform är intraprenad där incitamenten behöver förbättras.

Under 2020 har världskonjunkturen inneburit en ökad arbetslöshet. Coronapandemin har påverkat ekonomin i kommunen negativt. Prognoserna för ekonomin är mycket osäker de kommande åren men för att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att fler örebroare kommer ut på arbetsmarknaden och att näringslivet har goda förutsättningar att utvecklas.

Kommunfullmäktigemål:

- Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet.
- Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.
- Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.
- Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas.
- Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.

Inriktning 2021:

- Genomföra översyn av investeringsprogrammet för att ytterligare minska den framtida kostnadsutvecklingen.
- Utöka dialogen med marknaden inför upphandling för att säkerställa en effektiv upphandlingsprocess samt för att bredda underlaget av marknadsaktörer.
- Verka för mer närproducerade livsmedel via upphandling, i enlighet med klimatstrategin.
- Stärka de sociala kraven i samband med upphandling i syfte att i högre grad leda till anställning eller praktik.
- Implementera, förankra och följa upp kommunens nya riktlinjer för personalomställning.
- Besluta om en ny organisation i Örebro kommun.
- Genom metodutveckling säkra välfärdens kvalitet i tider av demografisk förändring under de kommande åren.
- Utvärdera kommunens krishantering med anledning av Coronapandemin.

Förutsättningar för budget- och planperioden 2021–2023

Världsekonomin

Sverige är ett litet exportberoende land och den globala ekonomin har stor påverkan på våra ekonomiska förutsättningar. Coronapandemin har dramatiskt förändrat konjunkturutsikterna och den ekonomiska aktiviteten i världen sjönk kraftigt första halvåret 2020. Andra kvartalet sjönk svensk BNP med 8,6 procent, vilket är det största raset någonsin sedan mätningarna inleddes 1980. Sedan dess finns indikationer på att bland annat euroområdet och USA befinner sig i en återhämtningsfas. Att det ser bättre ut är avhängigt de stora finanspolitiska åtgärder och penningpolitiska stimulanser som länderna har vidtagit. I Kina, som drabbades först av pandemin, har återhämtningen kommit längre och BNP stigit kraftigt under andra kvartalet 2020. Osäkerheterna om utvecklingen av BNP och sysselsättning är dock fortfarande stora då ingen vet hur långvarig pandemin blir och hur omfattande restriktionerna om till exempel resor och social distansering är framöver.

Kommunsektorns ekonomiska utmaningar

Under kommande budget- och planperiod förväntas en lågkonjunktur i sviterna av Coronapandemin, samtidigt som försörjningsbördan i offentlig sektor ökar. Statens intention är att kompensera för skatteintäktsbortfallet genom ökade generella statsbidrag. Enligt vad som hittills är känt får kommunsektorn något högre generella statsbidrag 2021 än 2020 vartefter bidragen avtar i takt med att den ekonomiska utvecklingen tar fart. Trots att staten upprätthåller skatteunderlagsnivån står kommunsektorn inför utmaningar relaterade till den demografiska utvecklingen och fler människor kommer att behöva ta del av kommunal service i framtiden.

Frånsett de stora utmaningarna på lång sikt har kommunerna haft goda ekonomiska förutsättningar under ett antal år, med ökande befolkning och ökade riktade statsbidrag. Till viss del kan kommunernas höga resultatnivåer förklaras av att en ny redovisningsprincip trädde i kraft 2019, som innebär att finansiella tillgångar som innehas för värdeökning eller avkastningsändamål ska redovisas till verkligt värde, dvs. marknadsvärdet.

Förutsättningar för Örebro kommun

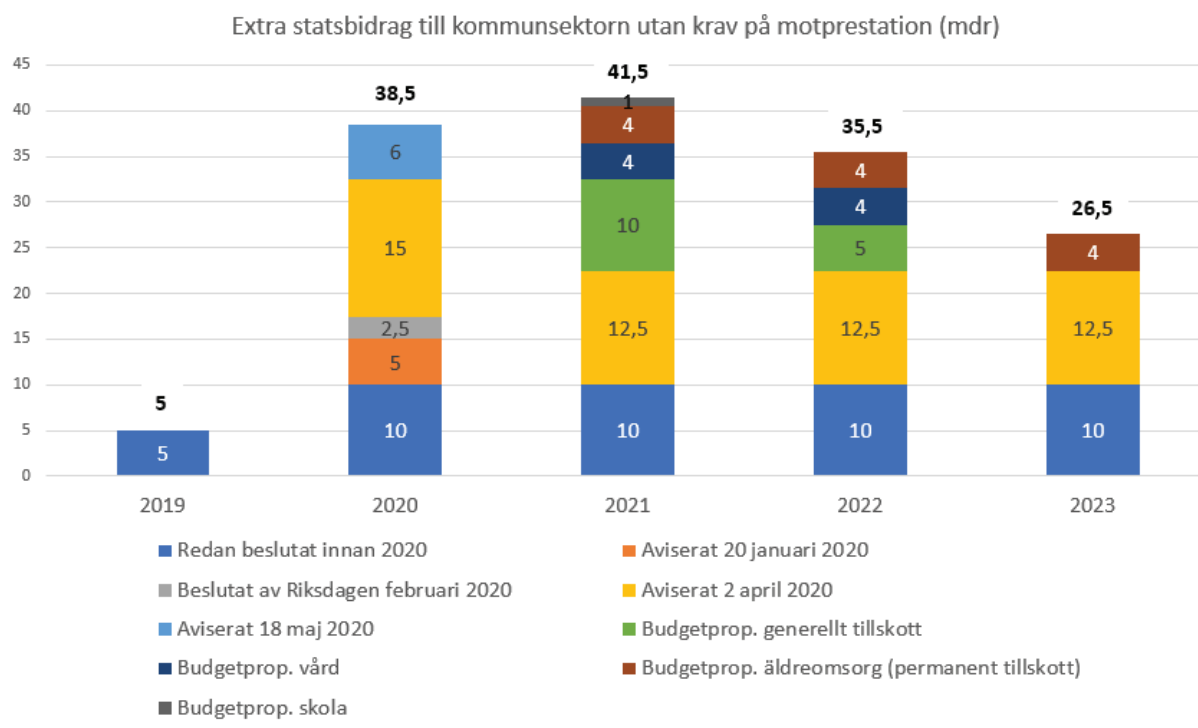
Skatteunderlag

Prognoserna för skatteunderlaget 2021 är exceptionellt svårbedömda med anledning av Coronapandemin. I nedanstående tabell redovisas svängningarna som varit under året i regeringens antaganden om svensk ekonomi. Exempelvis antogs 3,9 procents förändring av skatteunderlaget 2021 i vårpropositionen men i höstpropositionen är utvecklingen nedreviderad till 2,2. Detta har staten kompenserat med ökade statsbidrag utan krav på motprestation. Regeringen bedömer att både BNP och sysselsättning faller 2020 samt att arbetslösheten fortsätter stiga även 2021. Lågkonjunkturen kommer att bestå under hela planperioden.

Sammanfattning över Regeringens bedömningar i Höstpropositionen (Vårpropositionen inom parentes).

Nyckeltal för svensk ekonomi för perioden	2019	2020	2021	2022	2023
BNP	1,2 (1,2)	-4,9 (-4,2)	4,0 (3,3)	3,8 (3,4)	2,9 (3,3)
Arbetade timmar	-0,3 (-0,3)	-4,3 (-2,4)	3,0 (1,5)	1,8 (1,1)	1,6 (2,1)
Arbetslöshet	6,8 (6,8)	9,0 (9,0)	9,5 (9,0)	8,1 (8,4)	7,1 (7,0)
BNP-gap som procent av potentiell BNP	0,7 (0,8)	-5,9 (-5,2)	-3,8 (-3,6)	-1,8 (-1,9)	-0,6 (-0,4)
Timlöner (Konjunkturlönestatistiken, Medlingsinstitutet)	2,6 (2,6)	1,8 (2,2)	2,2 (2,4)	2,5 (2,6)	2,8 (2,8)
Inflation, KPIF årsgenomsnitt	1,7 (1,7)	0,3 (0,5)	1,2 (1,5)	1,4 (1,6)	1,7 (1,8)
Procentuell förändring av skatteunderlaget	2,9 (2,0)	2,0 (1,8)	2,2 (3,9)	3,6 (3,5)	3,9 (4,5)
Reproränta, procentuell förändring	-0,3 (-0,3)	0,0 (-0,1)	0,0 (-0,3)	-0,3 (-0,5)	-0,5 (-0,5)
Prisindex för kommunal verksamhet (PKV april)	2,6	1,9	2,0	1,8	2,6
varav arbetskraftskostnader	2,6	2,1	2,2	1,7	2,7
varav övrig förbrukning	2,8	1,4	1,5	2,1	2,3

Källa SKL Cirkulär nr: 20:37 BNP och arbetade timmar är kalenderkorrigerade

Örebro kommuns skatteunderlag för 2021 beräknas till 33 922 mnkr. Det är en ökning med 1,1 procent jämfört med 2020. Kommunens skattekraft beräknas till 93,5 procent av medelskattekräften i riket, vilket innebär att kommunen är bidragstagare i inkomstutjämningsystemet. Kommunens skattekraft ökar med 0,8 procentenheter jämfört med 2020. Rikets skattekraftsutveckling förväntas minska betydligt från 2,38 2020 till 1,34 år 2021, för att därefter öka till nästan 4 procent resten av planperioden.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunfullmäktige kommer i samband med beslut om budget för 2021 fastställa skattesatsen för år 2021 till 21,35 kr. Skattesatsen är densamma som år 2020. En skattekrona motsvarar cirka 339 miljoner kronor år 2021.

Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på SKR:s augustiprognos. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för år 2021 beräknas öka med 59 miljoner kronor och då är de ökade generella statsbidragen för att dämpa de ekonomiska effekterna av Coronapandemin inräknade i 2020 års underlag, vilka uppgår till 283 mnkr (exklusive ersättningen för periodiseringsfond). Jämfört med budget 2020 är skillnaden 246 mnkr i ökade intäkter 2021. Utöver ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag har tillskapats ett utrymme genom att effektivisera nämndernas nettokostnadsbudget för 2021 med 70 mnkr. Det motsvarar knappt 0,8 procent av nettokostnaderna.

Underlag skatteprognos 2020-08-24	År 2021	År 2022	År 2023
Skatteintäkter	7 242	7 571	7 849
Inkomstutjämnning	1 483	1 526	1 650
Kostnadsutjämnning	-284	-292	-299
Regleringspost	341	315	275
LSS-utjämnning	157	159	161
Summa intäkter	8 940	9 278	9 635
Aviserat gen statsbidrag 10 mdkr 7 sep	105	53	
Fastighetsavgift	265	265	265
Summa intäkter (inkl. avräkning)+fast.avg.	9 310	9 596	9 901
Justering mot Region Örebro - busskort	9	9	9
Skatteintäkter	7 242	7 571	7 849
Generella statsbidrag och utjämnning	2 077	2 035	2 061
S:a Skatter, utjämnning och generella statsbidrag	9 319	9 605	9 910
*Befolkningsökning enligt prognos 2020-08	903	1708	1974

Arbetsmarknad

Redan innan pandemin var ekonomin i en avmattningsfas och de svenska hushållen hade en allt dystrare syn på ekonomin och framtiden. Under det senaste året har arbetslösheten (öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd augusti 2019 till augusti 2020) i Örebro kommun ökat från 7,9 till 10,4 procent och är en dryg procentenhet högre än i riket. Regeringens senaste prognos från augusti 2020 antar en arbetslöshet i riket på ca 11 procent våren 2021. Om diskrepansen mellan Örebro kommuns och rikets arbetslöshet är den samma då, kan uppemot 10 000 örebroare vara arbetslösa våren 2021 (en procentenhet motsvarar ca 800 personer i Örebro). Både ungdomsarbetslösheten (18–24 år) och arbetslösheten för utrikes födda har ökat kraftigt i Örebro kommun, från 23,1 till 26,4 procent under det senaste året. Det är främst lågutbildade som drabbas och långtidsarbetslösheten ökar.

Migration och flyktingmottagande

Migrationsverket har sänkt prognosen för antalet kommunmottagna 2020–2023 och det gör även Örebro kommun. Migrationsverket bedömer att anhöriginvandringen kommer att minska på grund av förändrad

lagstiftning. Dessutom infördes en möjlighet från den 1 juli 2020 för vissa kommuner att begränsa rätten till bosättning i eget boende i vissa delar av en kommun och Örebro kommun ämnar utnyttja den möjligheten. Sammantaget visar prognosen ett totalt mottagande med totalt 200–250 personer 2020 och bedömningen är att antalet kommer att minska 2021 och framåt. De långsiktiga prognoserna är dock mycket svårbedömda. Fortfarande präglas verksamheterna av de senaste årens stora flyktingmottagande, som är en följd av asylmottagandet 2015–2016.

Befolkningsutveckling 2020–2029

(Källa: Befolkningsprognos för Örebro kommun 2020–2029, Statisticon februari 2020)

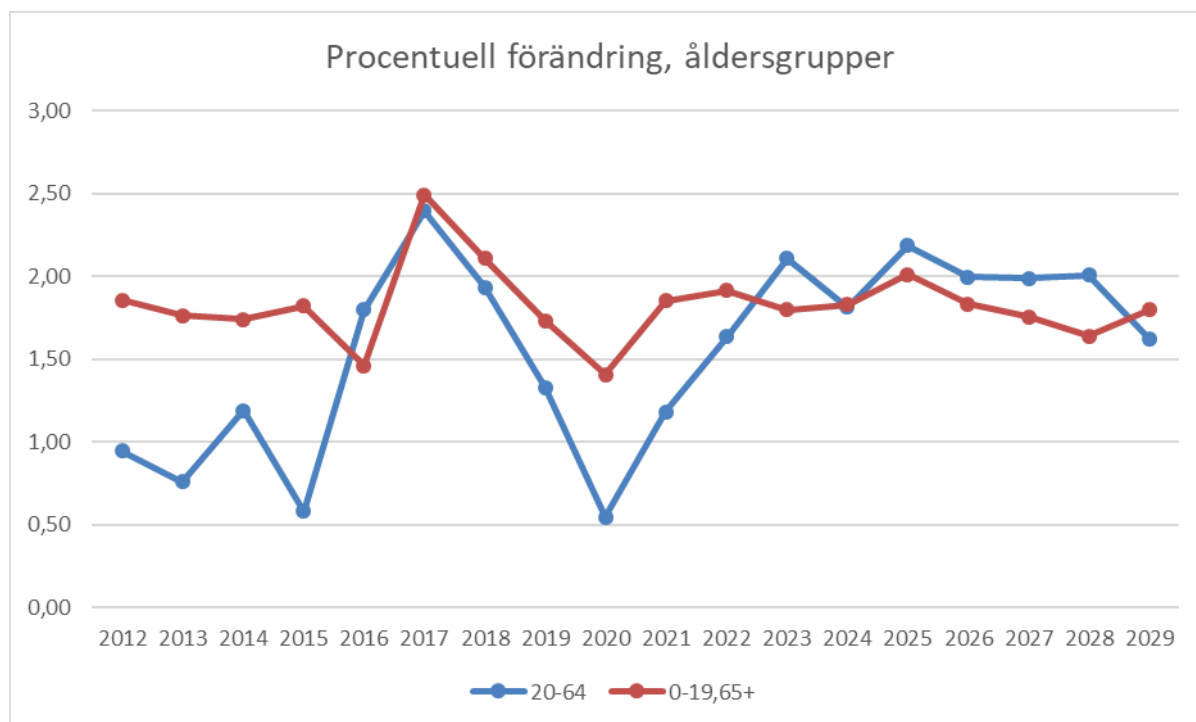
Den ursprungliga prognosen som ligger till grund för budgetarbetet gjordes innan Coronapandemin bröt ut och det har sedan dess visat sig att effekterna av att samhället delvis stängts ner har gett en negativ effekt på befolkningsutvecklingen, både i Örebro kommun och i hela landet. I de fall där det är möjligt har den ursprungliga prognosen reviderats ner men ingen helt ny prognos har tagits fram. I stort sett alla åldrar förväntas öka till prognosperiodens slut. Allmänt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som vid prognosens tillkomst ännu inte är födda och för åldrarna 19–30 år där flyttbenägenheten är som störst.

De senaste tio åren har Örebro kommuns befolkning ökat med drygt 20 000 personer. Vid utgången av 2019 hade Örebro kommun 155 696 invånare. Till år 2029 beräknas antalet invånare öka med drygt 26 000 till knappt 182 500. Den kraftiga folkökningen består till största delen av ett inflyttningsöverskott (fler flyttar till Örebro än från) men också födelseöverskottet är betydande (antalet födda överstiger antalet avlidna) och kommer att bli alltmer betydelsefullt för folkökningen under den kommande tioårsperioden. Idag är födelseöverskottet cirka 630 personer men kan öka till drygt 900 personer under prognostiden.

Under 2019 minskade invandringen betydligt efter stramare regler inom EU, en nedgång som fortsatt under 2020 och blev än mer tydlig i och med restriktionerna Coronapandemin förde med sig. Inrikes inflyttning, dvs från andra kommuner, var fortsatt hög under 2019 och prognostiserades att öka ytterligare under 2020 och framåt. Även denna kategori inflyttningar har begränsats kraftigt under 2020 och verkar inte bidra med någon tillväxt under 2020. Troligt är att inflyttningen även under 2021 kommer vara klart mer begränsad än innan Coronapandemins utbrott.

Yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

Antalet invånare i yrkesaktiv ålder (20–64 år) ökar inte fullt så snabbt som antalet invånare i övriga åldrar (ungdomar och ålderspensionärer ökar ännu snabbare). Det innebär att den demografiska försörjningsbördan (antal personer 0–19 år och 65 år och äldre delat med antal personer 20–64 år) ökar med ca 1,5 procentenheter fram till år 2023, från dagens 71 personer per 100 personer i yrkesaktiv ålder till strax under 73. Från 2025 beräknas försörjningsbördan stabiliseras runt 73 och även sjunka något. Denna nivå är lägre än vad Statistiska centralbyrån prognostiserar för hela riket och är en nivå som Örebro senast låg på under 1990-talet. Värdet på 73 innebär att 100 personer i yrkesaktiv ålder, utöver sig själva, kommer att ha 73 personer i icke yrkesaktiv ålder att ”försörja”.

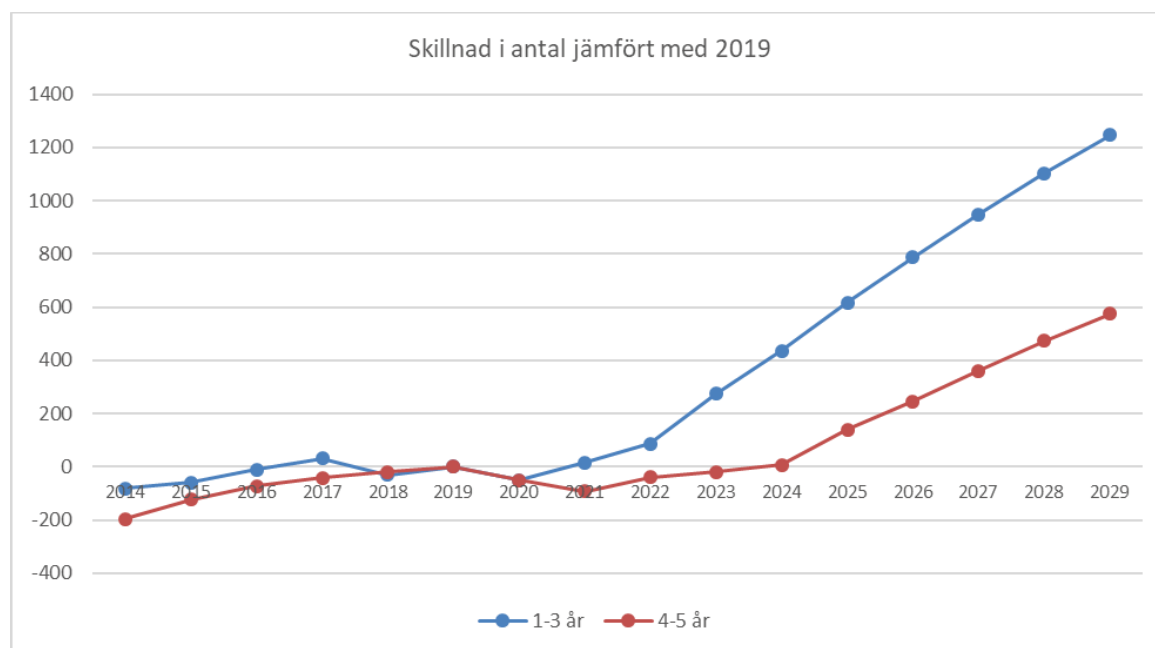

Förskola

Behovet av förskoleverksamhet ökar fram till 2029 genom att invånarna i förskoleålder, 1–5 år, blir fler. Antalet har legat på en ganska stabil nivå under några år men väntas öka mer markant från 2021.

Genomsnittlig årlig ökning fram till 2020 är ungefär 100 barn, därefter beräknas antalet barn öka med i genomsnitt 250 varje år. Något lägre ökning i början av perioden och något högre i slutet av perioden.

Ökningen bygger främst på ett antagande om att barnafödandet ska öka kraftigt från dagens nivåer och fram till prognosperiodens slut 2029. Dock har barnafödandet varit på en ganska stabil nivå under 5–6 år, trots att antalet kvinnor i fertil ålder ökat markant, så det är viktigt att följa upp om barnafödandet verkligen ökar i den takt prognosen säger.

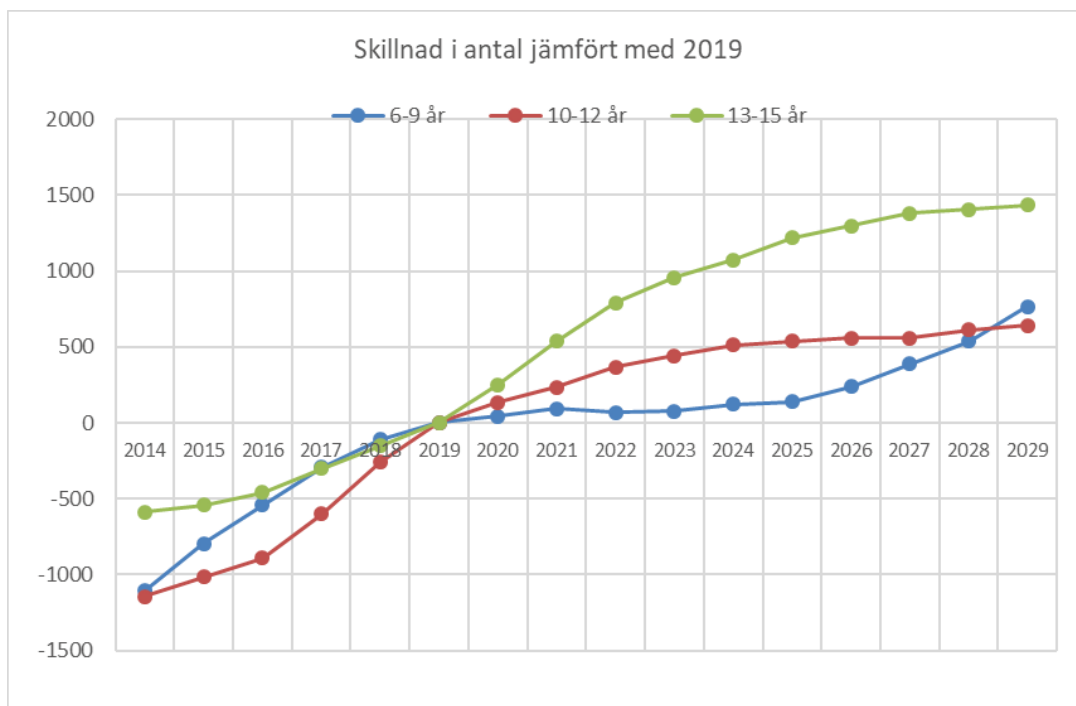

Grundskola

Grundskoleverksamheten kommer att ställas inför ökade resursbehov. Antalet barn i åldern 6–15 år har ökat kraftigt sedan 2012 och ökningen förväntas hålla i sig under de kommande åren. Jämfört med 2019 förväntas 2 800 fler barn i åldersgruppen 6–15 år till 2029. Den kraftiga ökningen av barn 6–9 år från 2012 till idag kommer rendera i kraftiga ökning i grupperna 10–12 och 13–15 år under prognostiden.

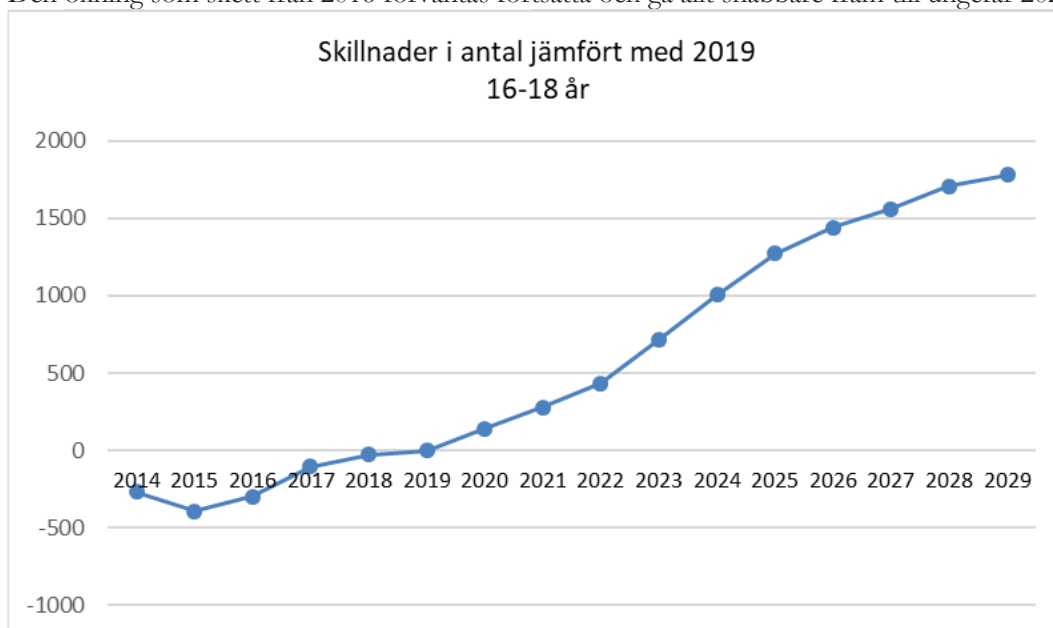
Ökningen av 6–9 år förväntas avta mellan 2020 och 2025, något som sedan också ger effekt på minskad ökning bland 10–12 åringar från ungefär 2024. I genomsnitt ökar åldersklassen 6–9 (skolår 1–3) med ca 75 barn per år, där den kraftigaste ökningen sker efter år 2024. Årsklassen 10–12 (skolår 4–6) ser istället sin största ökning fram till 2024 med 500 fler barn men stabiliseras sedan. Den största ökningen ser årsklassen 13–15 (skolår 7–9) med drygt 140 per år fram till 2029.

Gymnasieskola

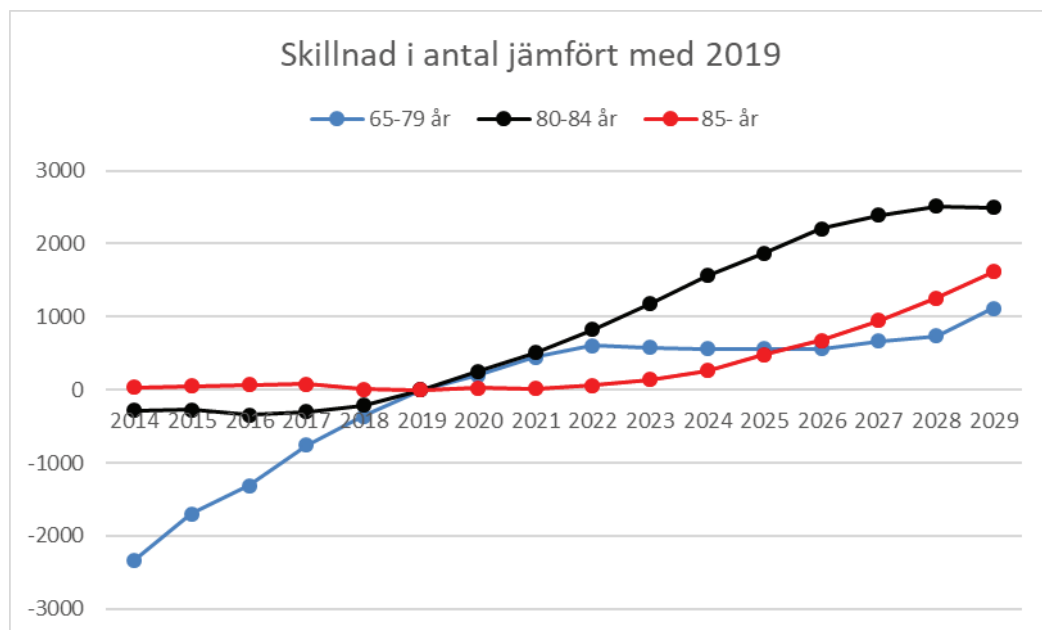
Elevunderlag för gymnasieskolan, invånare i åldern 16–18 år, hade en topp år 2008 efter en lång tids ökning. Därefter har minskningar skett årligen och fram till och med 2015, men vände upp något till 2016. Den ökning som skett från 2016 förväntas fortsätta och gå allt snabbare fram till ungefär 2025.

Ålderspensionärer

Ålderspensionärerna (65 år och äldre) kommer att öka i en ganska jämn takt under prognosperioden med drygt 500 per år. De yngre pensionärerna (65–79 år) ser ingen utveckling fram till 2022 men ökar sedan igen. Mellangruppen, 80–84 år, ökar kraftigt under hela prognosperioden. Den äldsta gruppen, 85 år och äldre, har under många år varit en stabil grupp där antalet inte förändrats nämnvärt. Men den stora ökningen av äldre ger effekt även på denna grupp, men först från 2023. Sammantaget innebär det att den demografiska utvecklingen får en förhållandevis begränsad effekt på kommunens vård- och omsorgsverk-

samhet under de närmaste två till tre åren, därefter kommer utmaningarna för äldreomsorgen gradvis att öka från 2023 ungefär.

Finansiell plan för 2021–2023

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska det i budgeten anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Generellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta samt nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning.

Örebro kommun har haft en hög befolkningstillväxt de senaste åren och behöver säkerställa att den totala investeringsnivån och nettokostnadsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla den starka finansiella ställningen. I koncernen lånefinansieras en stor andel av investeringarna, vilket påverkar koncernens skuldsättning. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Investeringar kan finansieras på tre sätt: genom överskott i årets resultat och avskrivningar; genom försäljning av tillgångar eller genom minskade finansiella tillgångar/ökade skulder. Investeringsvolymen måste därför anpassas efter koncernens finansiella resurser annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och nya behov att behöva begränsas. Därför är det viktigt att investeringsvolymen ryms inom de finansiella målen.

Finansiella mål för budget 2021 och plan 2022–2023

I framtagandet av den finansiella målen har kommunen tagit hänsyn till flertalet parametrar som tillsammans skapar en långsiktig struktur för en god ekonomisk hushållning. Nettolåneskulden för skattefinansierad verksamhet är en av parametrarna, vilken är ett mått på hur kommunens finansiella nettotillgångar påverkas av kommunkoncernens investeringar i den kommunala verksamheten. Oavsett hur kommunen väljer att organisera sin fastighetsförvaltning – i bolagsform eller i den egna kommunala förvaltningen – är verksamheten skattefinansierad. I Örebro kommun har förvaltningen av verksamhetslokalerna överlåtits till de kommunala fastighetsbolagen ÖrebroBostäder med dotterbolag, Futurum fastigheter och Örebroporten. Tillsammans med kommunens egna investeringar (exklusive taxefinansierade investeringar för VA- och avfallskollektiven), har de skattefinansierade investeringarna de senaste fem åren uppgått till 16 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag i snitt per år. Med den investeringsnivån behöver kommunens resultat uppgå till 7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att nettolåneskulden i den skattefinansierade verksamheten inte ska öka.

Den långsiktiga planen är att nivån för skattefinansierade investeringar ska uppgå till 11 procent i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. För att inte öka nettolåneskulden i skattefinansierad verksamhet krävs i så fall att verksamhetens resultat uppgår till mellan 2–3 procent. Det motsvarar ett totalt resultat för kommunen på 4–5 procent. Målsättningen i Örebro kommun är vidare att skatteintäkter och generella statsbidrag ska täcka verksamhetens nettokostnader och på sikt skapa ett tillräckligt högt resultat för att kommunen ska lyckas uppnå 100 procents självfinansieringsgrad av egna skattefinansierade investeringar.

Långsiktigt behöver kommunen upprätthålla nivån på soliditeten för att bibehålla ett finansiellt handlingsutrymme. Det kan ske genom positiva årliga resultat eller genom minskade skulder. Soliditetsmättet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Det finansiella målet är att soliditeten minst ska uppgå till 50 procent. I soliditetsmättet ingår även det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Den finansiella samordningen i kommunkoncernen via internbankens upplåning och vidareutlåning till de kommunala

ökar balansomslutningen och påverkar måttet. Därför räknas internbankens påverkan på balansräkningen bort vid beräkning av soliditeten. Kommunens soliditet uppgick till 52 procent enligt senaste årsbokslutet.

Den långsiktiga strukturen kommer att uppnås genom att succesivt närma sig de långsiktiga finansiella målen. I ÖSB 2020 är resultatnivån 0,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under kommande budget- och planperiod ska resultatet successivt höjas (se avsnittet *Resultatbudget*). För 2021 utgör verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar 99 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

De finansiella målen för 2021 är:

- Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 0,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 70 procent.
- Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, får inte överskrida 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.

Finansiella budgetrapporter 2021–2023

Resultatbudget för perioden 2021 med plan för 2022 och 2023

Resultatbudget <i>Belopp i mnkr</i>	Bokslut 2019	Prognos aug 2020	Budget 2020	Budget rev 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter och kostnader	-8 716	-8 750	-8 782	-8 758	-8 975	-9 208	-9 373
- varav effektivisering generellt			120		70	185	142
Avskrivningar	-255	-264	-245	-245	-280	-302	-338
Verksamhetens nettokostnader	-8 970	-9 014	-9 027	-9 003	-9 255	-9 510	-9 711
Skatteintäkter	6 935	7 079	7 168	7 168	7 242	7 571	7 849
Generella statsbidrag och utjämning	1 940	2 183	1 877	1 877	2 077	2 035	2 061
Utökat statsbidrag "Välfärdsmiljarderna"		28	28	28	0	0	0
Summa skatteintäkter och utjämning	8 874	9 290	9 073	9 073	9 319	9 605	9 910
Verksamhetens resultat	-96	275	46	70	65	96	199
Finansnetto	503	115	165	165	172	165	160
- finansnetto exkl. utdelning	453	30	120	120	125	120	115
- utdelning från bolagen	50	85	45	45	47	45	45
Årets resultat	407	390	211	235	237	261	359
Årets resultat genom skatter och generella statsbidrag	4,6%	4,2%	2,3%	2,6%	2,5%	2,7%	3,6%
Verksamhetens resultat genom skatter och generella statsbidrag	-1,1%	3,0%	0,5%	0,8%	0,7%	1,0%	2,0%
Verksamhetens resultat inkl utdeln bolagen	-0,5%	3,9%	1,0%	1,3%	1,2%	1,5%	2,5%

Balansbudget

Balansbudget	2021	2022	2023
TILLGÅNGAR	30 326	32 120	33 516
Materiella anläggningstillgångar	5 646	6 506	6 879
Årets investeringar	1 162	712	942
Finansiella anläggningstillgångar	17 936	19 322	20 232
- varav internbank	16 879	18 265	19 176
Omsättningstillgångar	6 131	6 153	6 175
<i>Från kassaflödesbudgeten</i>	-549	-572	-712
EGET KAPITAL OCH SKULDER	30 326	32 120	33 516
Ingående eget kapital	9 434	9 670	9 931
Årets resultat	237	261	359
Avsättningar	821	895	947
Skulder	19 835	21 294	22 280
- varav internbank	16 929	18 315	19 226
Ansvarförbindelse pensioner	2 656	2 533	2 446
<i>Balansomslutning exkl internbank</i>	<i>13 397</i>	<i>13 805</i>	<i>14 290</i>
<i>Soliditet exkl internbank inkl ansvarförbindelse</i>	<i>52%</i>	<i>54%</i>	<i>55%</i>

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget	2021	2022	2023
Årets resultat	237	261	359
Avskrivningar	280	302	338
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkande poster	55	86	65
Förändring lager, exploateringsfastigh., kortfr. fordringar/skulder	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	572	648	762
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 122	-672	-901
Nyupptagna lån (internbank)	1 146	1 386	911
Ökning av långfristiga fordringar (utlåning internbank)	-1 146	-1 386	-911
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0
Årets kassaflöde	-550	-23	-140
<i>Kassaflöde skattefinansierad verksamhet</i>	<i>-18</i>	<i>163</i>	<i>148</i>
<i>Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar</i>	<i>81%</i>	<i>108%</i>	<i>107%</i>

Tabellen visar driftbudgetramarna för år 2021. En mer detaljerad redovisning av de ekonomiska ramarna finns i Bilaga 1.

Driftbudgetramar 2021

Driftnämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	ÖSB 2020	ÖSB 2021
Summa nämnder	8 504,4	8 775,0
Programnämnd Barn- och utbildning	3 711,0	3 842,8
Programnämnd Social välfärd	3 175,8	3 256,7
Programnämnd Samhällsbyggnad	665,9	702,8
Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnd	527,7	540,4
Kommunledning	39,2	45,5
Kommunstyrelseförvaltning	374,5	376,5
Landsbygdsnämnd	6,2	6,2
Stadsrevision	3,9	3,9
Valnämnd	0,2	0,2
Utrymme för kommunstyrelsen	359,8	323,3
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	13,0	26,0
Oförutsedda behov – KS utskott	1,6	1,6
Utrymme för överfört resultat	10,0	10,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	213,6	203,8
Utrymme för kostnadsökningar investeringar ofördelat	82,6	75,9
Utrymme för kostnadsutjämnings effekter	37,0	0,0
Riktad omprövning hyra ofördelat	-4,0	0,0
Politiskt utrymme ospecificerat	6,0	6,0
Kommungemensamma verksamheter	245,8	243,7
Nerikes brandkår	84,6	86,5
Omställning och kompetens	10,0	10,0
Övrigt	23,5	28,3
Länsmusiken	43,7	44,7
Örebro Läns Flygplats AB	16,9	17,0
Gemensamt	8,3	
Örebrokompaniet	22,4	22,7
Facklig verksamhet	18,4	18,4
Utrymme för kompetensförsörjning	18,0	13,0
Sociala investeringar		3,0
Kommungemensamma statsbidrag	-131,4	-86,0
Flyktingstatsbidrag	-82,1	-48,0
Maxtaxa BO	-49,3	-38,0
Finansiering	-196,8	-281,4
Personalförsäkringsnetto	-244,0	-286,4
Pensionskostnader	433,0	416,0
Semesterlöneskuldförändringar	15,0	20,0
Kapitalkostnader	-316,0	-346,2
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-65,0	-65,0
Avskrivning lån	0,2	0,2
Driftbudget totalt	8 781,8	8 974,6

Investeringsprogram 2021–2024

En fortsatt expansiv budget

Under budget- och planperioden är Örebro kommun fortsatt expansiv och koncernen fortsätter att bygga nya bostäder, verksamhetslokaler och infrastruktur, med mera. ÖrebroBostäder (ÖBO) kommer att påbörja byggnationen av 1 100 lägenheter. Ett av projekten är bostadsområdet Tamarinden, där ÖBO bygger 160 av de 600 bostäderna i området. Bostadsområdet ska minimera klimatpåverkan genom att använda förnybar energi i ett lokalt energisystem och nästintill bli självförsörjande på elenergi. Därtill bygger kommunen nya äldreboenden, gruppboendestäder och förskolor. För 2021 är exempelvis Kulturkvarteret, Tengvallaskolans idrottshall och utbyggnaden av Svealundsskolan kostnadsdrivande projekt. Investeringsprogrammet speglar både investeringsutgifter och ökade driftskostnadskonsekvenser som blir följden för kommunen.

Investeringsprogrammet innebär för 2021 ökade hyreskostnader med 63 mnkr, varav 32 mnkr inom Programområde barn och utbildning, 13 mnkr inom Programområde social välfärd och 18 mnkr är hyran för Kulturkvarteret från och med april 2021. Eftersom kommunens egna investeringar ökar i takt, ökar även kommunens kapitalkostnader. Budgeterade avskrivningar 2021 ökar med 35 mnkr jämfört med 2020. Till detta kommer ökade driftskostnader i form av personalresurser, underhållsåtgärder, med mera. I Bilaga 2 återfinns samtliga planerade investeringar under budget- och planperioden.

Kulturkvarteret

Kulturkvarteret består av ett nytt stadsbibliotek, Kulturskolan, restaurang samt en multiscen. En naturlig mötesplats mitt i centrala Örebro. Kulturkvarteret kommer stå färdigt 2021 med en beräknad total investering på ca 640 mnkr. Under 2021–2022 ska kommunen utrusta anläggningen med inventarier och en organisation etableras för att förvalta den nya verksamheten.

Nya gruppboendestäder

Gruppboendestäder är bostäder med ett mindre antal lägenheter samlade runt ett gemensamt utrymme för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning och regleras enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och i Socialtjänstlagen (SoL). För att klara behovet att verkställa beslut, enligt kommunens skyldighet att tillhandahålla bostad med särskilt stöd, samt boendeplacering i hemkommunen, visar prognosen att minst tre nya gruppboendestäder per år behöver skapas under 2021–2024. Därför byggs under budget- och planperioden nya gruppboendestäder i Gällersta/Gryt, Vintrosa, Brickebacken och Vivalla.

Nya förskolor och skolor

För att klara av att möta behovet av service hos en växande befolkning behöver kommunen fortsätta tillskapa nya förskoleplatser. Det är viktigt att följa utvecklingen över barnafödandet i kommunen och i dagsläget finns projekt, som är mer eller mindre långt framskridna, på Norr, i Södra Ladugårdsängen, Alnängarna, Österängen, Norra Ormesta, Rinkaby och i Vivalla.

Det finns också flera nya skolor och idrottshallar under budget- och planperioden. Ett stort projekt som höjer kommunens hyreskostnader 2021 är utbyggnaden av Svealundsskolan, inklusive dragning av ny väg och byggnation av nya skyddsrum. Ett annat stort projekt är Tengvallaskolans idrottshall. Det planeras för flera nya idrottshallar framöver.

Brandstation

Stadsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag att i samverkan med Futurum fastigheter och Nerikes brandkår, utreda och planera för en ny brandstation på lämplig plats. En ny brandstation ska komplettera den befintliga brandstationen i Nasta, upprätthålla god beredskap och klara utryckningstider inom Örebro tätort. Brandstationen kan stå klar tidigast 2023.

Bus Rapid Transit (BRT)

Örebro kommun och Region Örebro län har ingått ett samverkansavtal med det övergripande målet att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem och en långsiktigt hållbar trafiksituation i Örebro. Del 1 av första etappen byggs under 2021 för 30 mnkr.

Ny högreservoar (Lyra)

Svampen är Örebro kommuns enda reservoar på vattenledningsnätet och är snart 60 år gammal. Den är i behov av renoveringar som är omfattande och synnerligen komplicerade, vilket bedöms kosta för mycket. Dessutom är det svårt idag att se en dricksvattenreservoar, som normalt ska vara ett skyddsobjekt, innehålla restaurang och utsiktsterrass. Svampen planeras därför avvecklas som reservoar och istället ska Lyra ta över dess funktion för kommunen. Lyra kommer att vara 25–30 m hög och rymma en vattenvolym på ca. 15 000 kubikmeter. (Svampen är 58 m hög och rymmer 9 000 kubikmeter vatten). Projektet är försenat enligt den ursprungliga planen men ska byggas under 2020–2022 för en total utgift på närmare 190 mnkr inklusive nya ledningar.

Exploateringsinvesteringar

Den enskilt största posten i investeringsprogrammet 2021 är exploateringsinvesteringarna. Dessa uppgår till 159 mnkr år 2021 och avser bland annat projekt i Norra Marieberg, Törsjö, Tybbleängen, bostäder på Heden, Kulturkvarteret, Ladugårdsängen etapp 2, Palmbohult, Norra Ormesta och Tamarindvägen.

Kommunens investeringar		Plan			
		Budget 2021	2022	2023	2024
Belopp i miljoner kronor					
Barn och utbildning		-47,8	-47,8	-48,8	-22,2
Social välfärd		-23,8	-12,8	-20,2	-20,2
Samhällsbyggnad		-455,7	-402,8	-527,6	-474,3
Stadsbyggnad		-313,9	-299,3	-403,8	-351,7
Fastighetsinvesteringar		-63,3	-23,0	-23,0	-23,0
Trafik- och miljöinvesteringar		-61,3	-21,2	-104,8	-148,7
Fastighetsförvärv		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Exploatering		-159,3	-225,1	-246,0	-150,0
Fritidsnämnden		-10,1	-1,5	-1,5	-1,5
Kulturnämnden		-11,0	-4,0	-6,3	-7,2
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall		-117,7	-95,0	-113,0	-110,9
Bredband (fastighetsinvesteringar)		-40,3	0,0	0,0	0,0
Inventarier		-0,6	-0,4	-0,3	-0,3
Park och gata		-42,8	-55,1	-69,5	-73,5
Fordon		-34,0	-39,5	-43,2	-37,1
Programnämnd s amhällsbyggnad		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Inventarier		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Vuxenutbildnings- o arbetsmarknadsnämnden		-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Kommunstyrelsen		-61,0	-18,8	-14,4	-13,6
Tekniska nämnden, taxefinansierad verksamhet		-403,7	-225,7	-326,5	-263,2
VA		-397,1	-219,2	-320,0	-256,7
Avfall		-4,5	-3,5	-3,5	-3,5
Fordonsgas		-2,2	-3,0	-3,0	-3,0
Summa Skattefinansierad verksamhet		-592,0	-486,0	-614,8	-534,2
Summa Taxefinansierad verksamhet		-403,7	-225,7	-326,5	-263,2
Totalt kommunens investeringar		-995,8	-711,7	-941,2	-797,3
Majoritetsägda bolag	Ägar- andel i %	Plan			
Belopp i mnkr		2021	2022	2023	2024
Örebrobostäder AB	100	-1 510,0	-1 520,0	-985,0	-963,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-134,0	-118,0	-194,0	-238,0
ÖBO Husaren AB	100	-11,0	-37,0	0,0	0,0
Västerparten Fastigheter AB	100	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Örebroporten Fastigheter AB	100	-496,0	-197,0	-154,0	-83,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-337,0	-281,0	-377,0	-150,0
Örebro Parkering AB	100	-15,0	-59,0	-117,0	-156,0
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Vätternvatten AB	74	0,0	0,0	0,0	0,0
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro Lärs Flygplats AB	45	-13,0	-7,0	0,0	0,0
Gustavsvik Resort AB	45	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa		-2 556,0	-2 259,0	-1 867,0	-1 630,0
Totalt bolagens investeringar*		-2 544,9	-2 251,2	-1 863,0	-1 626,0
*Avser kommunens ägarandel av investeringen					
Totalt investeringar i kommunkoncernen*		-3 540,6	-2 962,8	-2 804,2	-2 423,3
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 354,0	-1 032,0	-1 315,8	-995,2
Investeringar i skattefinansierad verksamhet i förmållande till skatter och bidrag		14,5%	10,7%	13,3%	9,8%
Investeringar i skattefinansierad verksamhet i förmållande till skatter och bidrag, exklusive exploateringsinvesteringar		12,8%	8,4%	10,8%	8,3%

Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun

Ekonomi i balans

En ekonomi i balans är en grundförutsättning för kommunallagens krav vilket innebär att alla nämnder/verksamheter på både kort och lång sikt ska ha balans mellan kostnader och intäkter. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. En ekonomi i balans kräver kontroll på både intäkter och kostnader, att arbeta kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att kontinuerligt utveckla arbetssätt och metoder. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. Genom långsiktig planering underlättas nämndernas förutsättningar i arbetet för en ekonomi i balans. I den av Kommunfullmäktige fastställda budgeten tilldelas programnämnder och nämnder ekonomiska ramar för drift samt för investeringar. Programnämnderna tilldelar driftbudgetramar för nämnderna inom respektive område. Ramarna är bindande för nämnden och får inte överskridas. Nämnderna har ansvar för att inom tilldelade ramar uppfylla de mål, uppdrag och den lagstiftning som gäller för verksamheten.

När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas. Om program- och driftsnämnder ser risker för en avvikelse eller prognostiserar en negativ avvikelse för helåret ska en rapportering till Kommunstyrelsen (via programnämnd) ske i samband med delårsrapporteringarna (delår ett eller två).

Hantering av överfört resultat

Anslag för investeringar

Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet.

Intraprenader

Intraprenadernas positiva och negativa avvikelser hanteras enligt särskilt regelverk. Intraprenadernas överförda resultat (positiv eller negativ budgetavvikelse), överförs i sin helhet till kommande år och är avsett för intraprenaden. Det ackumulerade resultatet finansieras via eget kapital. Intraprenaden får maximalt ta med motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat. Eventuella måluppfyllelsekrav för verksamhetsresultaten, reglerade i överenskommelsen, påverkar inte det ekonomiskt överförda resultatet.

Ianspråktagande av eget kapital

I de senaste årens bokslut har Kommunfullmäktige beslutat om att ianspråkta delar av årets resultat på ett sätt som har flerårig effekt. Genom att markera medel i eget kapital öronmärks medel för specifika ändamål, som exempelvis en portfölj.

Aktuella portföljer/insatser

- Digitalt först
- Sociala investeringar¹
- Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet
- Den växande kommunen
- Strukturförändringsprogram för hemvården

Intraprenader

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråkats under året.

---

¹ Enligt beslut i Kommunstyrelsen 2020 ska en budgetmodell för sociala investeringar utarbetas långsiktigt som ska ersätta ianspråktagande av eget kapital.

Digital arbetsplats

Reglering av överfört resultat för digital arbetsplats – administrativa datorer sker via markeringar i eget kapital vilket innebär att eventuella överskott av hyresdebitering och underskott för inköp och hyresdebitering av datorer förs över mellan åren.

Investeringsprogrammet

Investeringsprogrammet är fyraårigt. I samband med beslut om ÖSB tas beslut om investeringsprogram för år 1. För år 2–4 tas investeringsprogrammet som plan. Beslut om investeringar tas för år 1. För att starta investeringar som finns med i plan för år 2–4 krävs ett igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut fattas i samband med ÖSB eller reviderat investeringsprogram.

Resultatutjämningsreserv

Tidigare års goda resultat har möjliggjort att medel har kunnat reserveras i en Resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras framgår av kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Av riktlinjen framgår att reserven får användas om utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med nuvarande prognos skulle det vara möjligt att besluta om att nyttja medel för att utjämna tillfälliga nedgångar när skatteunderlagsutvecklingen är svag åren 2020–2023. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling samt differensen, för åren 2020 till 2023.				
Förändring i procent per år	2020	2021	2022	2023
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,8	3,7
Årlig ökning	1,3	3,3	3,5	3,6
Differens	-2,8	-0,6	-0,3	-0,1

Källa: Skatteverket och SKR cirkulär 20:20

Balansräkningsenheter

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras genom avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, medborgare och företag i kommunen. Det ställer krav på särredovisning av respektive verksamhet och Örebro kommun gör det genom så kallade balansräkningsenheter. Ekonomierna kan skiljas från kommunens övriga verksamheter och redovisar därför resultat- och balansräkning samt som del i kommunens total. På motsvarande sätt som kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att rätt generation ska bära sina kostnader för kommunen i stort, ska de avgiftsfinansierade verksamheterna genom självkostnadsprincipen säkra att rätt generations avgiftskollektiv betalar sina kostnader, och ska normalt redovisa ett nollresultat. Dock finns det en svårighet genom att avgiften måste fastställas i förväg baserat på förväntat nyttjande samt de beräknade nödvändiga kostnader och hantering av avvikelser sker inom eget kapital.

Internlån

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar, detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Ansvarig nämnd ansöker om lån vid behov till Kommunstyrelsen där finanschef/ekonomidirektör enligt delegation fattar beslut om ansökan. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Resursbedömning och resursfördelning

För att uppnå budget i balans och budgetföljsamhet är tydliga principer för resursbedömning, resursfördelning och ersättningsmodeller viktigt. Fördelning av resurser utgår från ansvar enligt reglementet. Kommunfullmäktige fastställer ramar till programnämnder, Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden, Landsbygdsnämnden och Valnämnden. En resursbedömningsmodell utvecklas

som stöd i arbetet. Modellen ska beskriva förändrade behov och skapa ett faktaunderlag som stöd för politiskt ställningstagande och prioriteringar.

Programnämnderna ansvarar i nästa steg för att resursfördelningen, så långt det är möjligt, utgår från faktiskt utförda prestationer oavsett om verksamheten är konkurrensutsatt eller inte. När en verksamhet upphandlas, eller om kundval erbjuds, behövs en neutral och tydlig grund för hur resurserna fördelas. Ersättning till externa utförare ska fördelas på samma grunder som till en kommunal utförare. Inom berörda verksamheter används resursfördelningsmodeller som bygger på mer detaljerade bakgrundsfaktorer och volymmått. Resursfördelningsmodeller fastställs och tillämpas av respektive programnämnd.

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Kompensation för volymökningar

I driftbudgetramen för år 2021 kompenseras Programnämnd barn och utbildning med 60 miljoner kronor för förväntad volymökning inom förskola, grundskola och gymnasieskola samt 5 miljoner kronor för volymökning hyror. Programnämnd social välfärd kompenseras med 23,7 miljoner kronor för volymökningar inom LSS/funktionsnedsatta. Medlen avser att täcka såväl nya gruppboenden som övriga volymökningar. Medlen för volymökningar fördelas också till Programnämnd social välfärd för ökade kostnader inom socialtjänsten, 6 miljoner kronor. Programnämnd samhällsbyggnad kompenseras för ökade driftkostnader till följd av investeringsprogrammet med 6 miljoner kronor för objekt finansierade med riktade KS-medel samt 5 miljoner kronor för ökade driftkostnader till följd av kapitalkostnader avseende exploateringsinvesteringar.

Kompensation för löneöversyn 2020 och 2021 samt indexuppräknings

I driftbudgetramarna för 2021 är kompensation utlagd för kvarvarande tre månaders kompensation för 2020 års löneöversyn. Detta innebär att kompensation utgick i ÖSB 2020 för nio månader medan resterande tre månader kvarstår att kompensera år 2021. Kompensationen för nya lönenivåer från 1 april och 1 maj 2021 kommer kompenseras senare då beslut tagits kring Örebro kommuns lönestrategi.

Ytterligare medel för lönepolitiska prioriteringar finns reserverade inom Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar. Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns tillgängligt.

Upprustning och nybyggnation av skolor och äldreboenden samt övriga investeringar

I budgeten anslås sammanlagt 68,8 miljoner kronor för driftkostnadsökningar som konsekvens av nya investeringar i investeringsprogrammet. Driftkostnadsökningarna uppkommer vid upprustning, utbyggnad samt nybyggnation av skolor, förskolor och vårdboenden men även för till exempel investeringar kopplat till den växande kommunen.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Kommunstyrelsen, Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden samt programnämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar i och med beslut av budget. Då investeringar inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för Kommunstyrelsens förfogande. När de beslutade investeringarna är genomförda och genererar driftkostnader överförs medel till respektive nämnd.

Internränta

Kommunens internränta fastställs den sista februari året innan aktuellt budgetår. Internräntan baseras på

kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, varför internräntan avrundas och noteras i steg om 0,25 procentenheter. Internräntan fastställs till 1,50 procent för år 2021.

Personalomkostnadspålägg

Det interna personalkostnadspålägget är oförändrat för år 2021 och uppgår till 40,55 procent. Kompensationen för PO-pålägget kompenseras i samband med löneöversynen.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att det är Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen som ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2021 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgetramen för Stadsrevisionen.

Taxor och avgifter

I och med beslut om ÖSB 2021 fattas även beslut om hushållsavfallstaxa, taxa för vatten och avlopp, bygglovstaxa, plantaxa, parkeringstaxa, taxa för industrispår, taxa för offentlig kontroll av livsmedel samt taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen. Övriga taxor är redan fastställda eller sker genom fastställd uppräknings.

Hushållsavfallstaxa

Förslag till 2021 års hushållsavfallstaxa (Ks 1049/2020) utgår från 2020 års taxenivå. Förslaget är baserat på förändringar så som ökade kostnader och miljöinriktning för hantering. Ändringar i taxan gäller en höjning av den fasta- och rörliga avgiften för säck- och kärnhämtning samt slamtaxan, en förändring på den fasta avgiften för inneboende, tillägg av slamtömningstjänster samt en sänkning av priset på grovavfallshämtning. Se Bilaga 3.

Taxa för vatten och avlopp

Brukningavgiften är baserad på vattenförbrukning och består av en fast och en rörlig del. Avgiften ska täcka VA-verksamhetens drift som också omfattar kapitalkostnader för verksamhetens investeringar i anläggningar och förnyelse. Brukningstaxan föreslås höjas med 15 procent och avser både den rörliga och fasta delen (Ks 1048/2020). Se Bilaga 4.

Bygglovstaxa

Från och med april 2019 justerades timkostnaden i bygglovstaxan (Ks 377/2019) för att möta kostnadsutvecklingen för arbetet med bygglovsärenden. Taxan utvärderas kontinuerligt och uppdateras vid behov och bygger på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) förslag från 2014 för Taxan enligt plan- och bygglagen (PBL). 2019 års justering innefattade även ett tillägg om att Byggnadsnämnden för varje kalenderår får besluta att justera i taxans antagna fasta avgifter och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad (Ks 797/2020). Se Bilaga 5.

Plantaxa

Till 2021 har detaljplanetaxan justerats för att möta det behov som finns kopplat till kommunens tillväxt och utveckling. Detaljplanetaxan har anpassats för att stödja övergången till mer smarta, digitala och effektiva arbetsmetoder (Ks 605/2020). Se Bilaga 6.

Avgifter för upplåtelse av offentlig platsmark

Kommunen får ta ut en ersättning för upplåtelse av offentlig plats som står under kommunens förvaltning, enligt 3 kap. 1 § ordningslagen. En sådan avgift ska vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter (Ks 1410/2019).

Parkeringstaxa

Revideringen av parkeringstaxan syftar bland annat till att öka tillgängligheten i staden. En ökad tillgänglighet, tillsammans med det faktum att det blir enklare att parkera rätt, är positivt ur ett mångfaldsperspektiv då fler får tillgång/närhet till staden (Ks 1050/2020). Se Bilaga 7.

Taxa för industrispår

Förvaltning av spår är kopplat till kostnader och dessa tenderar att öka med tiden då olika index ökar. Kommunen har en driftbudget på ca 750 000 kronor per år. Om avgiften införs medför detta en beräknad intäkt på ca 275 000 kr/år räknat på ca 1 500 vagnar per år. Intäkten innebär att ca en tredjedel av driften finansieras av de aktörer som trafikerar spåren (Ks 1051/2020). Se Bilaga 8.

Lantmäteri taxa

Inom den kommunala lantmäteri myndigheten (KLM Örebro) baseras avgiften på ett belopp per timme efter den tid som lagts ned för handläggning av förrättningen. Under 2018 uppdaterades timkostnaden för

KLM Örebro till 1 150kr/timme för förrättningsassistenter, biträdande handläggare, beredande förrättningslantmätare samt kart- och mätingenjörer. För KLM Örebros förrättningslantmätare uppdaterades avgiften till 1 500kr/timme. Timkostnaden uppdaterades för att stämma överens och täcka de kostnader som verksamheten har för att ta fram en förrättning.

Taxor inom miljöområdet

Örebro kommuns taxa för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras på en modell som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram och gäller från och med 2019-01-01 (Ks 940/2018). Övriga taxor inom miljöområdet som beslutats 2018, 2019 och 2020:

- Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer (Ks 227/2020)
- Taxa för provning och tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter (Ks 1005/2019)
- Taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område (Ks 942/2018)
- Taxa för kontrollverksamhet enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (Ks 943/2018)
- Taxa för tillsynsverksamhet enligt alkohollagens område för folköl (Ks 944/2018)

Taxa för offentlig kontroll av livsmedel

Livsmedelskontrollen i Sverige ska i huvudsak finansieras via de kontrollavgifter som livsmedelsföretagen betalar till kontrollmyndigheten, vilket i Örebro kommun är Miljönämnden. Taxan för den offentliga kontrollen har legat på samma nivå i många år i väntan på ny lagstiftning, trots att kommunens kostnader för kontrollen har ökat. Miljökontoret har därför sett ett behov av att ta fram en ny taxa. Förutom en höjd timavgift som 2021 hamnar på 1 190 kronor innehåller taxan bättre möjligheter för nämnden att göra indexuppräknings (Ks 1052/2020). Se Bilaga 9.

Taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen

Taxan för provning och tillsyn enligt alkohollagen är i behov av att höjas på grund av ökade kostnader. Kostnadsökningarna beror bl.a. på en utökning av bemanningen för att möta upp ett växande antal verksamheter med serveringstillstånd, ett behov av kompetenstillskott och för att säkerställa kontinuiteten i tillsynen med hög nivå av kvalitet och service (Ks 1053/2020). Se Bilaga 10.

Social välfärds taxor 2021

Avgifter inom området räknas årligen upp med omsorgsprisindex (OPI). Maxavgiften och minimibeloppet beräknas enligt socialtjänstlagen och dess nivå påverkas därmed av prisbasbeloppet. Programnämnd social välfärd beslutar årligen om avgiftsomräkningen. Det kommer även framöver att ske viss fortsatt utredning av taxorna inom programområdet.

Örebro kommuns nämnders grunduppdrag

Programnämnd barn och utbildning

Uppdrag

Programnämnd barn och utbildning ansvarar för att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till barnomsorg och utbildning oavsett utförare, för myndighetsutövning samt för kvalitetsutveckling inom området.

Nämnden ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas och ska utöva tillsyn över enskilda förskolor, fritidshem, och pedagogisk omsorg samt svara för insyn i skolor. Vidare ansvarar nämnden för det kommunala aktivitetsansvaret och Riksgymnasiet för döva och hörselskadade och Riksgymnasiesärskolan för döva och hörselskadade samt den fritidsverksamhet som bedrivs för eleverna i dessa gymnasier.

Programnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska finansiera både råd och stöd till elever och stöd för skolutveckling, oavsett utförare, ansvarar för interkommunala skolfrågor och för att beställa skolskjuts och elevresor.

Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Förskolenämnden

Uppdrag

Förskolenämnden ansvarar för kommunens förskolor, öppna förskolor, barnomsorg under tid då förskola inte kan erbjudas samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola.

Nämnden ska säkerställa att förskolan stimulerar barns utveckling och lärande samt erbjuder barnen en trygg omsorg, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer.

Förskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Grundskolenämnden

Uppdrag

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens grundskolor, grundsärskolor, öppen fritidsverksamhet, omsorg under tid då fritidshem inte erbjuds samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem. Grundskolenämnden ansvarar för kommunens köksanläggningar och för produktion av kost. Nämnden ansvarar även för att förse skolor med modersmåls lärare och studiehandledare.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer. Grundskolenämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen och för att det finns skolbibliotek samt hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet.

Grundskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Gymnasienämnden

Uppdrag

Gymnasienämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, gymnasiesärskolan samt Riksgymnasium för döva och hörselskadade, Riksgymnasiesärskola och den fritidsverksamhet som bedrivs för gymnasieelever.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna en grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhället i övrigt, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn och unga har samma rättigheter och lika värde. Gymnasienämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, för att det finns skolbibliotek, hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet och för att bistå Programnämnd barn och utbildning med det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasienämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd social välfärd

Uppdrag

Programnämnd social välfärd ansvarar för att det finns ett utbud av välfärdstjänster inom programområdet oavsett utförare av tjänsten ska utfärda kvalitetskriterier för utförande av kommunalt finansierade tjänster.

Utbudet av utförare ska säkras, förfrågningsunderlag tas fram för de utövare som vill etablera sig enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och avtal tecknas med privata utförare samt avtals- och kvalitetsuppföljningar av utförare ska genomföras.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende bistånd enligt socialtjänstlagen inom vård- och omsorgsområdet, insatser inom LSS samt myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassning, samt utöva ledningen av hälso- och sjukvård för samtliga definierade utförare inom vård- och omsorgsområdet.

Programnämnden ansvarar för att verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas och en god kommunal hälso- och sjukvård samt för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska beställa särskild kollektivtrafik, såsom färdtjänst, riksfärdtjänst och resor till och från daglig verksamhet, samt handha frågor om bidrag och andra insatser för föreningar som är verksamma inom det sociala området. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Funktionsstödsnämnden

Uppdrag

Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser i egen regi enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS). Nämnden utför även insatser inom service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) till personer med funktionsnedsättning. Nämnden ska utöva ledningen av hälso- och sjukvård inom sitt verksamhetsområde.

Funktionsstödsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Socialnämnden

Uppdrag

Socialnämnden fullgör, dels kommunens uppgifter inom socialtjänsten med undantag för de uppgifter som ålagts Programnämnd social välfärd, Vårdboendenämnd, Hemvårdsnämnd, Funktionsstödsnämnden

samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, dels de uppgifter i övrigt som enligt lag handhas av socialnämnd.

Socialnämnden ansvarar också för råd och anvisningar till skuldsatta enligt skuldsaneringslagen, kommunens yttrande till Försvarsmakten vid antagande av hemvärnsman.

Socialnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Hemvårdsnämnden

Uppdrag

Hemvårdsnämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden svarar därutöver för ett förebyggande arbete för alla äldre och nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Hemvårdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vårdboendenämnden

Uppdrag

Vårdboendenämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Vårdboendenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Överförmyndarnämnden

Uppdrag

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Nämnden fullgör överförmyndares uppgifter enligt föräldrabalken samt uppgifter som enligt författning handhas av överförmyndare eller överförmyndarnämnd.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd samhällsbyggnad

Uppdrag

Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering (PBL), trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete i samverkan med Miljönämnden.

Programnämnden äger kommunens markreserv och exploateringsfastigheter och ansvarar för köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av PBL samt för upplåtelse av tomträtt (allt ovan med förbehåll för Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens rätt att överlåta och förvärva fastigheter för en köpeskilling som överstiger 15 Mnkr).

Programnämnden ansvarar för fritids- och kulturpolitiken samt ska arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt och nämnden har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Byggnadsnämnden

Uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för kommunens plan- och byggverksamhet samt de övriga uppgifter som ska fullgöras av den kommunala nämnden inom byggnadsväsendet. Nämnden har ansvar för prövning av ansökningar om planbesked, ersättning för gatukostnader med mera, tillsyn av gatuhållning och skyltning, namnsättning av stadsdelar och områden. Vidare ansvarar nämnden för prövning av ärenden om strandskyddsdispens och tillsyn över strandskyddsområdena samt dispenser kring kulturresevat. Nämnden ansvarar också för namnsättning av stadsdelar och områden.

Byggnadsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Fritidsnämnden

Uppdrag

Fritidsnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens fritids- och idrottspolitik och förutsättningarna för att utvecklingen av kommunens friluftsliv. Nämnden ansvarar också för aktiviteter och evenemang inom fritidsområdet och för att främja breddidrotten. Nämnden ansvarar vidare för handhavande av frågor om bidrag och andra insatser för föreningar, att handha frågor enligt spellagen och för drift av anläggningar för fritid, idrott och bad.

Fritidsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kulturnämnden

Uppdrag

Kulturnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens kulturpolitik genom insatser på kulturområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens innehav av konst, drift av kulturlokaler, Kulturskolan, folkbibliotek, fritidsgårdar, barn och särskolekolonier samt bidrag och andra insatser för till exempel föreningar och studieförbund. Nämnden ansvarar vidare för kommungemensam ungdomsverksamhet med den samordning som krävs för förebyggande ungdomsarbete, att genom biblioteken bistå kommunens servicecenter i att ge samhällsvägledning till medborgarna samt att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling.

Kulturnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Miljönämnden

Uppdrag

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet enligt miljöbalken. Nämnden ansvarar också för kommunens uppgifter enligt livsmedelslagen, alkohollagen, smittskyddslagen, lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om tobak och liknande produkter. Nämnden är också huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Miljönämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Tekniska nämnden

Uppdrag

Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Nämnden är väghållare och ansvarar för trafikfrågor enligt lagen om nämnder för vissa trafikfrågor samt för trafiksäkerhetsfrågor.

Tekniska nämnden ansvarar vidare för parkeringstillstånd för rörelsehindrade och förflyttning av fordon i vissa fall. Nämnden ansvarar för vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen och kommunens fordon. Nämnden äger och ansvarar för utbyggnaden av infrastruktur i form av tomrör för att möjliggöra utbyggnad av stamnät.

Tekniska nämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (Vuxam)

Uppdrag

Nämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för personer med funktionsnedsättning, svenska för invandrare (SFI), samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar också för försörjningsstöd och för kommunens uppgifter i flyktingmottagandet och invandrarservice.

Nämnden ansvarar även för att i vissa situationer ordna gravsättning enligt 5 kap 2§ begravningslagen. Nämnden har även ansvar för uppgifter och beslut avseende avlidna personer, såsom dödsboanmälan, dödsboförvaltning, begravning och biståndsbeslut som följer av, socialtjänstlagen, ärvdabalken, begravningslagen eller andra författningar.

Vuxam utgör kommunens arbetsmarknadsorgan och ansvarar därmed för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram och att vidta eller främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Vuxam ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen

Uppdrag

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter och har uppsikt över verksamheten, både i nämnder och över verksamhet som bedrivs i kommunens hel- eller delägda bolag eller kommunalförbund. Kommunstyrelsen bevakar att styrdokument efterlevs och att uppföljning och rapportering sker.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska förvaltning, personalpolitik, personalstrategisk utveckling och arbetsgivarfrågor samt näringslivsfrågor, drift och IT-nära förvaltning av IT-system, arbetsmarknadspolitiska frågor, internationella frågor, demokratifrågor, regionala frågor och marknadsföring av kommunen. Styrelsen arbetar vidare med säkerhets- och säkerhetskyddsfrågor, uppföljning och samordning av det socialt förebyggande arbetet, service till medborgarna, lokalförsörjning, utveckling av informationsteknologi och informationsförsörjningen, utformning av förvaltningsorganisationen. Styrelsen utgör också krisledningsnämnd och arkivmyndighet.

Kommunstyrelsen har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde och anställer kommundirektör, programdirektörer och förvaltningschefer. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Landsbygdsnämnden

Uppdrag

Landsbygdsnämnden ansvarar för att på en strategisk nivå stimulera utvecklingen på landsbygden och är ett referensorgan i de frågor som rör landsbygden i Örebro kommun.

Nämnden ska besluta om och fördela medel för landsbygdsutveckling, verka för kunskapsspridning om landsbygdsfrågor, etablera god kontakt med nätverk, föreningar och företag verksamma inom kommunens landsbygd, stärka näringslivsutvecklingen utanför stadskärnan, stödja och stimulera lokala initiativ och lokala utvecklingsåtgärder samt uppmärksamt följa villkor för bosättning och företagande på landsbygden.

Landsbygdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden ska inom sitt verksamhetsområde aktivt arbeta med medborgardialog och stimulera till bildande av lokala utvecklingsgrupper. Verksamheten ska bedrivas

i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Stadsrevisionen

Uppdrag

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Lekmannarevisorer granskar att de kommunala bolagen följer ägardirektiven och har god intern kontroll. Lekmannarevisorerna är valda ur gruppen av revisorer i Stadsrevisionen.

Valnämnden

Uppdrag

Valnämnden ansvarar för den lokala organisationen vid genomförande av allmänna val, folkomröstningar och val till EU-parlamentet. I nämndens ansvarområde ligger även att fastställa lämpliga vallokaler, förordna röstmottagare, följa den lokala valdistriktsindelningen och initiera de ändringar som behövs.

Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebros attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin dagliga verksamhet agera utifrån kommunens vision, strategier och mål. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Örebro Rådhus AB ska bidra till att arbetet kring hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) samordnas inom bolagskoncernen.

Ekonomi

Örebro Rådhus AB ska, om kommunen önskar, lämna en utdelning på 53 miljoner kronor för år 2021. Utdelningen från Örebro Rådhus AB kan även helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån. Utdelningen förutsätter att moderbolaget i sin tur får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 69 miljoner kronor från dotterbolagen för att – utöver utdelningen till kommunen – finansiera moderbolagets egna kostnader för låneräntor och administration samt, vid behov, omfördela till de dotterbolag som är i behov av kapital av olika anledningar. Utöver ovanstående utdelning ska en del av de reavinster som uppstår i dotterbolagen vid fastighetsförsäljningar delas ut till Örebro Rådhus AB som i sin tur lämnar utdelning till kommunen.

Örebro Rådhus AB får i uppdrag att säkerställa att dialog sker mellan fastighetsbolagen, moderbolaget och kommunen om planeringen av försäljningar och utdelning så att den ekonomiska effekten kommer kommunen till del vid lämpligaste tidpunkt.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska under 2021 fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

Vid upphandlingar ska bolaget alltid, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens miljöprogram med underliggande styrdokument uppfylls. Bolaget är idag självförsörjande till 55 % vad gäller förnyelsebar el och arbetet ska under 2021 fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sondera och utveckla möjligheten för nya konceptboenden för unga och unga äldre.

ÖrebroBostäder ska som ett led i "Handslag för Örebro" sträva efter att hitta gemensamma innovativa byggprojekt för att skapa ännu bättre samarbetsklimat i kommunen. Detta som ett led i att visa hur Örebro bygger framgång.

ÖrebroBostäder ska ta fram en rapport om bolagets allmännyttiga roll och styrka år 2030. Rapporten ska visa hur bolaget kan bibehålla sin kundnöjdhet, ekonomiska styrka samt uppnå klimatneutralitet i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut.

ÖrebroBostäder ska fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

ÖrebroBostäder ska tillsammans med Örebro kommun fortsätta arbetet med att i delar av nyproduktionen på ett affärsmässigt sätt anpassa hyran till det låga ränteläget för att ge fler möjlighet att efterfråga nyproducerade lägenheter och minska bostadssegregationen.

ÖrebroBostäder ska göra en översyn av hur lägenheter inom befintligt bestånd kan ställas om till trygghetsbostäder för äldre.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi och annan förnyelsebar energi, såväl i produktion som förbrukning.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Ekonomi

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet i grunden ett resultatkrav på 3,75 % av bolagets eget kapital. Detta motsvarar cirka 89 miljoner kronor år 2021. Bolaget ska nå detta resultat och samtidigt se till att genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Aktieutdelning till Örebro Rådhus AB ska motsvara aktuell statslåneränta plus en procentenhet på direkt tillskjutet aktiekapital på 61 miljoner kronor. Preliminärt innebär detta med nuvarande ränteläge en aktieutdelning på knappt 1,0 miljoner kronor. Utöver denna utdelning ska ÖrebroBostäder även dela ut 33 miljoner kronor till Örebro kommun, via Örebro Rådhus AB, för att finansiera åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning i bolagets stora bostadsområden eller som tillgodoser bostadsbehov för personer där kommunen har ett särskilt ansvar.

ÖrebroBostäder ska avyttra delar av beståndet med syfte att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar. Parallellt gäller att hålla nere låneskulden samt möjliggöra utdelning. Avyttringarna ska avse fastigheter med underhållsbehov och ska inte vara delar av sammanhängande bestånd. Antalet avyttrade lägenheter ska inte överstiga den nyproduktionstakt som sker de närmsta fyra åren.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 % på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

Bolaget ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebro västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivallaområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att under 2021 skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i området Vivalla-Boglundsängen bland annat genom ombyggnader av Vivalla centrum och Vivallaskolan.

Bolaget ska påbörja utvecklingen av Vivalla IP.

Bolaget ska pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i Vivalla och i de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Västerporten ska utreda möjligheterna att förvärva och driva Brunnsparken och, om utredningen visar det möjligt, genomföra förvärvet.

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Detta relativt låga resultatkrav om 5 % innebär att bolaget inte ska lämna någon årlig aktieutdelning till moderbolaget.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och Ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostäders egna verksamhetslokaler. ÖrebroBostäder har ett avkastningskrav på ÖBO Husaren på 5 % på bolagets egna kapital.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens miljöprogram med underliggande styrdokument uppfylls. Örebroporten ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten Fastigheter AB ska under år 2021:

Utreda utveckling av området kring Kvinnerstagymnasiet.

Rusta upp Stadsbyggnadshus 1 för kommunens lokalbehov.

Bidra i arbetet med att utreda Svampens framtida användning och förbereda förvärv av Svampen.

Förbereda avveckling av Svampenterminalen och utreda möjlig utveckling av området.

Fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.

Medverka till att utveckla Airport City.

Genomföra projektering och starta byggnation för Tekniska förvaltningens framtida lokalbehov.

Medverka till byggnation av lokaler för utveckling av Gustavsvik Resorts.

Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 3 % av bolagets eget kapital. Detta motsvarar 26 miljoner kronor år 2021. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelningen till Örebro Rådhus AB från Örebroporten ska uppgå totalt till 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen. Överföringen kan ske i form av aktieutdelning och/eller koncernbidrag.

Örebroporten ska verka för att avyttra delar av beståndet med syfte att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar. Parallellt gäller att hålla nere låneskulden samt möjliggöra utdelning.

Örebroporten ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens egna kapital.

Örebroporten Förvaltning AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar.

Verksamhet

Förvaltning av aktier i helägda och delägda bolag.

Mariebergs utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att utveckla området för södra Marieberg i Örebro, främst genom ägande, förvaltning, utveckling och eventuell försäljning av hela eller delar av fastigheten Örebro Rävgräva 1:52, vilken bedöms vara en nyckelfastighet för fortsatt gynnsam utveckling av området både vad gäller geografisk placering, attraktion och kommunikationer.

Verksamhet

Mariebergs utveckling AB ska under 2021 fortsätta att tillsammans med övriga ägare ge förslag på och upprätta nya verksamheter som utvecklar Mariebergsområdet till gagn både för kommuninvånarna och attraherar nya besökare till Örebro.

Gustavsviks Utvecklingsbolag AB

Ändamål

Aktiebolaget har till föremål för sin verksamhet att utveckla och projektera mark, fastigheter och byggnation, bistå vid försäljning av fastigheter och idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Gustavsviks Utvecklingsbolag ska under 2021 fortsätta förvärva mark enligt option för exploatering av kontor, bostäder, verksamheter och parkering i Gustavsvikområdet.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska fastställa en ny masterplan för bolagets framtida inriktning och utveckling.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Gustavsvik Resorts ska fortsätta arbetet med att attrahera nya gäster och skapa hög kundnöjdhet hos såväl nya som gamla gäster.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 % av årets vinst. "

Rörströmsälven Fastighets AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att uppföra, äga och förvalta lokaler och bostäder i de västra stadsdelarna.

Verksamhet

Rörströmsälven Fastighets AB ska under 2021 planera och påbörja byggnation av verksamhetsfastigheter eller bostäder.

Törsjö Logistik AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att genom detaljplanläggning och andra åtgärder utveckla fastigheten Örebro Törsjö 13:2 och eventuellt intilliggande fast egendom så att fastigheterna i huvudsak kan användas för logistiklokaler, med inriktning särskilt på sådan logistik som kräver tillgång till järnvägsspår.

Verksamhet

Törsjö Logistik ska fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsområdet för järnvägsnära logistik.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska i samverkan med kommunen, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Som ett led i detta ska Futurum under 2021 bland annat genomföra och färdigställa ny- och/eller ombyggnationer av kommunen beslutade projekt.

Under 2021 ska Futurum i samarbete med Örebro kommun genomföra den reinvesteringsplan som är framtagen som säkerställer att alla skolor och förskolor senast 2023 har en god standard och vistelsemiljö för barn och vuxna.

Futurum ska under 2021 fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb åt de människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs samt att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och att medverka till att målen i kommunens miljöprogram med underliggande

styrdokument uppfylls. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Fortsätta samarbetet inom koncernen om innovationer för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet i syfte att öka kompetensen och lönsamheten i koncernen som helhet.

Ekonomi

Futurum har ett resultatkrav på sin verksamhet motsvarande 5 % av bolagets eget kapital exklusive extraordinära intäkter och kostnader. Bolagets soliditet får inte understiga 10 %. Futurum ska inom angiven resultatnivå finansiera löpande fastighetsunderhåll och reinvesteringar för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelning till Örebro Rådhus AB från Futurum ska under 2021 uppgå till 13 miljoner.

Futurum ska verka för att avyttra delar av beståndet med syfte att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar. Parallellt gäller att hålla nere låneskulden samt möjliggöra utdelning.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro, bedriva turismverksamhet samt skriva avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska varumärkesbygga och lyfta fram Örebros attraktionsvärden gentemot inflyttning, etablering, kompetensförsörjning, turism och besökare. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län, och vara en del av bolagets verksamhet.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang. Bolaget ska även själva eller tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke. Bolaget har också ett uppdrag att som komplement genomföra evenemang som är kostnadsfria och tillgängliga för alla örebroare. I en tid med kärvare ekonomiskt läge är det kanske extra viktigt att Örebrokompaniet fortsätter att sätta Örebro på kartan och utvecklar sitt arbete. För att klara detta behöver finansieringen för bland annat evenemang och marknadsföring delas med fler och ett gemensamt utvecklingsarbete behöver ske tillsammans med andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet. Verksamhetens inriktning bör anpassas för att möta särskilda utmaningar med anledning av Coronapandemin.

Under 2021 ska Örebrokompaniet utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro. Arbetet med marknadsföringsplats Smart move som sker i samverkan med bland annat Örebro universitet, Handelskammaren och BRO ska utvecklas.

Under 2021 genomlysas samarbetsmöjligheter med de verksamheter som är helt eller delvis skattefinansierade och har angränsande uppdrag i syfte att tillsammans bli mer kostnadseffektiva.

Under 2021 ska Örebrokompaniet vidareutveckla samarbetet med externa finansärer.

Örebrokompaniet äger frågan om hur de tilldelade medlen fördelas mellan de olika uppdragen som bolaget har. Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat 2021.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

I samråd med Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnadskontoret, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer, utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

I egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Bolaget ska bidra till den ekologiska och sociala hållbarheten genom att beakta följande målsättningar vid bedrivandet av verksamheten:

- Styra mot mer hållbara transporter.
- Anlägga parkeringshus med hållbara metoder, i hållbara material, med gröna tak och solpaneler.
- Öka tillgången på bil- och cykelpooler.
- Erbjud vädskyddade cykelparkeringar.
- Med hjälp av samnyttjande minska det totala bilplatsbehovet.
- Erbjud laddmöjligheter för elfordon.
- Utnyttja mark effektivare, så möjlighet ges att bygga tätare och grönare.
- Utforma parkeringsanläggningarna så att det upplevs tryggt och säkert att vistas där.
- Bidra till kvinnor och mäns lika möjligheter att välja färdstätt.
- Genom olika arbetsmarknadsinsatser bidra till att minska utanförskapet i samhället.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 %. Med direktavkastning avses driftsnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft.

Länsmusiken ska utgöra en del av Kulturkvarterets verksamhet.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Ekonomi

Länsmusiken ska säkerställa minst ett nollresultat för 2021.

KumBro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

KumBro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

KumBro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

KumBro Utveckling ska i samarbete med ägarkommunerna etablera fler laddplatser för elbilar.

KumBro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas miljöprogram uppfylls.

Ekonomi

KumBro Utveckling AB:s resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen 2021. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens eget kapital, dock 2 % för KumBro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

KumBro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

KumBro Stadsnät ska under 2021 fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

KumBro Stadsnät ska ha rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

KumBro Stadsnät ska sträva efter att öka samverkan med andra bredbandsaktörer. Under 2021 ska bolaget arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

KumBro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna och etablera öppet wifi i centrumkärnorna.

KumBro Stadsnät ska påbörja etablering av en ny mötesplats för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

KumBro stadsnät ska under 2021 etablera ett tätortstäckande sensornät för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

KumBro Stadsnät ska under 2021 gå in som delägare i det regionala säljbolaget Sveanet AB, för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

KumBro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

KumBro Vind ska under 2021 fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Under 2021 ska produktionen uppgå till 96 GWh.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 % av Örebro kommun genom KumBro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom KumBro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges skall ha en leveransförmåga på minst 43 GWh under 2021. I bolaget pågår ett omfattande arbete för att öka produktionskapaciteten.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Laxå kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95%, Region Örebro län med 44,95 %, Karlskoga kommun med 5,05 % och Kumla kommun med 5,05 %.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt för flygplatsen och genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten 2021 fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat för 2021.

Alfred Nobel Science Park AB

Ändamål

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja en långsiktig utveckling av företag och innovationer i Örebroregionen tillsammans med och nära kopplat till universitet/högskolor, företagsutvecklande organisationer samt näringslivet samt därmed förenlig verksamhet. Bolagets verksamhet ska utgå ifrån de båda orterna Örebro och Karlskoga.

Verksamhet

Alfred Nobel Science Park (ANSP) ska tillsammans med övriga aktörer i innovationsstödsystemet, i nära koppling till forskning, näringsliv och offentlig sektor, främja en långsiktig utveckling av innovationer och företag i regionen.

ANSP ska bedriva en verksamhet som syftar till att stärka och utveckla de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena i Innovationsstrategin för Smart Specialisering samt inom området Hälsa/Life science. I förekommande fall ska ANSP även kunna driva egna projekt som stärker och utvecklar de prioriterade områdena.

Verksamheten ska verka för samproduktion mellan befintliga aktörer, universitet, näringsliv och offentlig sektor.

Verksamheten ska genom sin verksamhet aktivt bidra till måluppfyllelse i prioriterat område ”Innovationskraft och specialisering” i Örebro läns utvecklingsstrategi (RUS).

Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbar.

ANSP ska i samverkan tillhandahålla en attraktiv miljö och oberoende arena för utvecklings- och innovationsprocesser. Den skall kännetecknas av god förmåga att hantera stort flöde av förfrågningar, ärenden och processer med hög grad av service och coachande förhållningssätt.

Verksamheten ska söka upp idéer i såväl regionens näringsliv som inom akademi, kommuner, region och andra offentliga organ/bolag.

Verksamheten ska säkerställa att dessa idéer och innovationer förädlas och slussas vidare i det regionala och nationella ekosystemet för innovation.

Verksamheten ska ha en tydlig och utåtriktad profil i syfte att stärka varumärket Alfred Nobel Science Park nationellt. Detta betyder att verksamheten ska marknadsföras genom olika externa kanaler som digitala forum, media, event och mötesplatser i syfte att attrahera människor, företag och kapital till regionen.

ANSP ska kunna hantera utvecklings- och innovationsprocesser inom en stor bredd av områden utifrån näringslivets och det offentligas specifika behov men skall särskilt verka inom de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena som finns angivna i regionens innovationsstrategi för Smart specialisering:

- Autonoma digitaliserade intelligenta produktionssystem
- Livsmedel i skärningen mellan mat, måltid och miljö
- Hälsa /Life Science

Ekonomi

Alfred Nobel Science Parks mål under 2021 är att nå minst ett nollresultat. Moderbolaget har inte något krav på aktieutdelning från bolaget.

Bilaga 1 Driftbudgetförändringar

I tabellen redogörs för förändringar i driftbudgetramarna mellan åren 2020 och 2021. Ramen för 2020 har för de flesta nämnder reviderats under innevarande år med till exempel lönekompensation och indexjusteringar. Detta ska beaktas vid jämförelse mellan ram för 2020 och ram 2021.

Programnämnd barn och utbildning	
Ram 2020, belopp i tkr	3 800 544
Justeringar inför 2021	
Volymkompensation	60 000
Hyrestrappa Änglandaskolan	600
Volymkompensation hyror	5 000
Lönekompensation jan-mars 2021	18 793
Riktat omprövningskrav hyror Örebroporten 2020	-4 000
Minskade bidrag från Migrationsverket för flyktningmottagande	-14 100
Finansiering Rekryteringscenter	-5 371
Finansiering Kommunikatör i beredskap	-56
Omorganisation decentralisering av planerare	444
Återföring tillfälligt sänkta hyror för gymnasieskolan	7 000
Effektiviseringskrav generellt	-26 028
Ram 2021	3 842 826

Programnämnd social välfärd	
Ram 2020, belopp i tkr	3 254 984
Justeringar inför 2021	
Volymkompensation LSS	23 700
Volymkompensation socialtjänst	6 000
Hyrestrappa Karlslund	1 000
Lönekompensation jan-mars 2021	12 363
Minskade hyreskostnader Ädelgårdens vård- och omsorgsboende	-301
Flytt av budget avseende Stifelsen Activa till Vuxam	-5 048
Minskning 14 platser på Askenäs vård- och omsorgsboende	-6 031
Finansiering Rekryteringscenter	-464
Finansiering Kommunikatör i beredskap	-83
Omorganisation decentralisering av planerare	405
Förvaltarenhet	800
Effektiviseringskrav generellt	-30 633
Ram 2021	3 256 692

Programnämnd samhällsbyggnad	
Ram 2020, belopp i tkr	709 777
Justeringar inför 2021	
Borttag tillfälligt tillskott till Kulturskolan 2020	-250
Borttag tillfälliga satsningar på kultur- och näringsliv 2020 Corona	-3 500
Open Art, flyttat biennalår	1 000
Lönekompensation jan-mars 2021	1 848
Finansiering Rekryteringscenter	-473
Finansiering Kommunikatör i beredskap	-83
Internränta konstutsmäckning	105
Effektiviseringskrav generellt	-5 609
Ram 2021	702 815

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2020, belopp i tkr	544 222
Justeringar inför 2021	
Borttag tillfälligt anslag 2020 avseende bidrag för flyktingmottagande	-6 000
Flytt av budget för Stiftelsen Activa från Programnämnd social välfärd	5 048
Lönekompensation jan-mars 2021	1 659
Finansiering Rekryteringscenter	-592
Finansiering Kommunikatör i beredskap	-14
Omorganisation decentralisering planerare	345
Effektiviseringskrav generellt	-4 313
Ram 2021	540 355

Landsbygdsnämnden	
Ram 2020	6 263
Justeringar inför 2021	
Lönekompensation jan-mars 2021	7
Effektiviseringskrav generellt	-50
Ram 2021	6 220

Kommunstyrelsen - Kommunledning	
Ram 2020	50 778
Justeringar inför 2021	
Återföring överfört resultat 2019	-4 599
Reducering 10 procent av budgeterat belopp partigrupsresurser	-335
Effektiviseringskrav generellt	-363
Ram 2021	45 481

Kommunstyrelsen - Kommunstyrelseförvaltningen	
Ram 2020, belopp i tkr	395 823
Justeringar inför 2021	
Tillskott anslag för finansiering av Rekryteringscenter	6 900
Tillskott anslag för finansiering av Kommunikatör i beredskap	236
Borttag tillfällig satsning 2020 personalgåva m.a.a. Corona	-8 000
Borttag anslag för tillfälligt bidrag 2020 till Verdandi Örebokrets	-30
Omorganisation decentralisering planerare	-1 194
Lönekomensation jan-mars 2021	1 955
Utvecklingsuppdrag hänförliga till budgetdirektivet m.m.	-18 165
Verktyg för fortsatt resurseffektivisering	2 000
Effektiviseringskrav generellt	-3 005
Ram 2021	376 520

Stadsrevisionen	
Ram 2020, belopp i tkr	3 894
Justeringar inför 2021	
Ram 2021	3 894

Valnämnden	
Ram 2020, belopp i tkr	223
Justeringar inför 2021	
Ram 2021	223

Kommunstyrelsen - Kommungemensamt	
Ram 2020, belopp i tkr	247 483
Justeringar inför 2021	
Uppräkning driftbidrag Nerikes brandkår	1 936
Lönekomensation Örebrokompaniet	299
Effekt av ingånga samarbetsavtal Arena Örebro	-75
Borttag tillfälligt anslag 2020 avseende bidrag City Örebro	-200
Borttag tillfälligt anslag 2020 avseende bidrag för hyra Vinternatt	-330
Borttag tillfälligt anslag 2020 avseende medfinansiering Alfred Nobel	-100
Höjd medlemsavgift SKR	25
Uppräkning driftbidrag Örebro läns flygplats	134
Utrymme för kompetensförsörjning	-5 000
Sociala investeringar, justerad finansieringsmodell	3 000
Borttag "Minskade klyftor"	-4 000
Borttag "Mötesplatser"	-3 000
Satsning Vivalla lär- kultur- och fritidscenter	3 500
Ram 2021	243 672

Kommunstyrelsen - Kommungemensamma statsbidrag	
Ram 2020, belopp i tkr	-131 400
Justeringar inför 2021	
Minskat antal asylsökande som berättigar till statliga bidrag	34 100
Anpassning historiska utfall av statliga bidrag för maxtaxa	11 300
Ram 2021	-86 000

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2020, belopp i tkr	101 578
Justeringar inför 2021	
Tillfälliga satsningar näringsliv och kultur 2020 återförs	4 700
Tillfällig medfinansiering 2020 Personen Alfred Nobel återförs	100
Tillfälligt bidrag 2020 till Verdandi Örebrokrets återförs	30
Tillfälligt bidrag 2020 till Vinternatt återförs	330
Tillfälligt anslag 2020 Kulturskolan återförs	250
Lönekompensation jan-mars 2021	-36 625
Utrymme för driftkostnadskonsekvenser av investeringar 2021	63 761
Riktat omprövningskrav Örebroporten 2020 fördelas till PN BoU	4 000
Utrymme för generella kostnadsökningar	209 129
Utrymme för effekter av ny kostnadsutjämnning	-37 000
Utrymme för oförutsedda behov	13 036
Ram 2021	323 289

Finansiering	
Ram 2020, belopp i tkr	-221 188
Justeringar inför 2021	
Höjda personalförsäkringskostnader	-3 000
Sänkta pensionskostnader	-32 000
Sänkt semesterlöneskuld	5 000
Höjda kapitalkostnader till följd av ökade investeringar	-30 211
Ram 2021	-281 399

Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	8 974 588
--	------------------

Bilaga 2 Investeringsprogram 2021–2024

Sammanfattning

Kommunen beslutar varje år om ett investeringsprogram innehållande kommunens investeringsutgifter och driftkostnadskonsekvenserna av samtliga investeringar i den kommunala verksamheten. Förslaget innebär totala investeringsutgifter för kommunen med 996 mnkr år 2021, varav 592 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 404 mnkr taxefinansierade investeringar.

Kommunens investeringsbudget (nettoutgifter)

(tusentals kronor)	Förslag rev budget 2020	Plan 2021	2022	Plan 2023	2024
Barn- och utbildning	45 625	47 800	47 800	48 800	22 200
Social välfärd	12 042	23 800	12 800	20 200	20 200
Samhällsbyggnad	573 563	455 667	402 783	527 595	474 328
Stadsbyggnad	388 062	313 927	299 295	403 843	351 700
Fastighetsinvesteringar	71 615	63 345	23 000	23 000	23 000
Trafik- och miljöinvesteringar	114 956	61 300	21 200	104 800	148 700
Fastighetsförvärv	48 139	30 000	30 000	30 000	30 000
Inventarier	1352	0	0	0	0
Exploatering	152000	159 282	225 095	246 043	150 000
Fritidsnämnden	30 673	10 100	1 500	1 500	1 500
Kulturnämnden	16 416	10 990	4 038	6 252	7 228
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	124 817	117 650	94 950	113 000	110 900
Bredband (fastighetsinvesteringar)	2000	40 300	0	0	0
Inventarier	2929	550	350	300	300
Park och gata	65521	42 800	55 100	69 500	73 500
Fordon	54 367	34 000	39 500	43 200	37 100
Programnämnd Samhällsbyggnad	13 595	3 000	3 000	3 000	3 000
Inventarier	13 595	3 000	3 000	3 000	3 000
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	2 863	3 825	3 825	3 825	3 825
Kommunstyrelsen	9 589	60 955	18 835	14 360	13 630
Tekniska nämnden, taxefinansierad	485 293	403 722	225 650	326 450	263 150
VA	456 363	397 072	219 150	319 950	256 650
Avfall	20 730	4 500	3 500	3 500	3 500
Fordonsgas	8 200	2 150	3 000	3 000	3 000
Summa skattefinansierad verksamhet	643 682	592 047	486 043	614 780	534 183
Summa taxefinansierad verksamhet	485 293	403 722	225 650	326 450	263 150
Totalt kommunens investeringar	1 128 975	995 769	711 693	941 230	797 333

Driftkostnadskonsekvenserna av kommunens investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget resulterar i ökade driftkostnader som är beaktade i driftbudgetramarna i förslaget till Övergripande strategier och budget 2021–2023.

	Plan 2021	2022	Plan 2023	2024
Barn och utbildning	12 129	12 129	12 129	12 129
Social välfärd	2 797	1 504	2 374	2 374
Samhällsbyggnad	22 208	34 023	33 482	31 393
Stadsbyggnad	8 497	17 126	13 817	14 706
Fastighetsinvesteringar	7	4 349	1 714	1 714
Trafik- och miljöinvesteringar	1 986	3 665	2 319	6 326
Fastighetsförvärv	1 227	1 716	1 716	1 716
Inventarier	0	0	0	0
Exploatering	5 277	7 396	8 068	4 950
Fritidsnämnden	555	4 959	327	327
Kulturnämnden	649	461	995	327
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	12 013	10 984	17 850	15 540
Bredband (fastighetsinvesteringar)	368	0	4 500	0
Inventarier	89	0	0	0
Park och gata	3 510	3 164	4 464	6 390
Fordon	8 047	7 821	8 886	9 151
Programnämnd Samhällsbyggnad	493	493	493	493
Inventarier	493	493	493	493
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	947	880	813	722
Kommunstyrelsen	7 010	6 336	2 532	2 400
Total utökning driftanslag	45 091	54 872	51 329	49 018
Varav finansiering med riktade KS-medel	4 172	8 866	5 108	0
Varav finansiering via avsatt volymutrymme	9 723	12 272	13 948	16 669
Varav finansiering genom nämndens egen ram	31 196	33 735	32 274	32 349

Driftskostnadskonsekvenser av lokalförsörjningsplanen

Lokalinvesteringarna i den kommunala verksamheten sker i huvudsak av något av kommunkoncernens egna bolag. Driftskostnadskonsekvenserna av bolagens investeringar i kommunens verksamhet beaktas i driftsbudgetramarna.

	Plan 2021	2022	Plan 2023	2024
Barn och utbildning	31 825	18 764	29 350	23 151
Finansiering med riktade KS-medel	14 190	5 621	6 155	10 845
Finansiering via avsatt volymutrymme	16 035	11 143	20 795	12 306
Finansiering inom nämndens egen ram	1 600	2 000	2 400	0
Social välfärd	36 067	104 044	34 784	73 112
Finansiering med riktade KS-medel	8 671	77 062	7 804	46 130
Finansiering via avsatt volymutrymme	26 624	26 682	26 680	26 682
Finansiering inom nämndens egen ram	772	300	300	300
Samhällsbyggnad	0	19 300	3 864	1 060
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	3 864	1 060
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	19 300	0	0
Kommunstyrelsen	22 075	6 025	13 000	0
Finansiering med riktade KS-medel	22 075	6 025	13 000	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Totalt ökade driftkostnader	89 967	148 133	80 998	97 323

ÖREBRO

	A6	3 250	1 000	600	1 000	1 000	1 000	1000	29	0	98	0	70	0	58	0
Kulturmiljö																
Kulturmiljöinvesteringar i kulturresevat Karislund och Sommaro																
Nastagatan																
Strömsborg																
Kulturmiljö för fler, tillgängliga kulturmiljöer, tillgänglighet o info																
<i>Odlingslotter</i>		1800	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0
La dugårdsängen																
Oxhagen norra																
Vivalla																
Garphyttan																
Ospec																
Inventarier Stadsbyggnad		1352	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier Stadsbyggnad																
81 Exploatering *		152 000	159 282	225 095	246 043	150 000	3500	1777	4900	2496	5400	2668	3300	1650		
Totalt Stadsbyggnad inkl. exploatering		388 062	313 927	299 295	403 843	351 700	5793	2704	12720	4406	9829	3988	11736	2970		
<i>Tillgänglighetsåtgärder</i>		3150	1000	1000	1000	1000	58	0	58	0	58	0	58	0	58	0
Tillgänglighetsåtgärder (kommunala tillgänglighetsrådet)																
<i>Inventarier Samhällsbyggnad</i>		10445	2000	2000	2000	2000	435	0	435	0	435	0	435	0	435	0
Inventarier programråd Samhällsbyggnad																
Inventarier Citypassagen (IT och möbler)																
<i>Övriga programgemensamma investeringar Samhällsbyggnad</i>																
TN nya lokaler Aspholmen (ej kommunens egen investering så flyttad till andra blanketten)																
Programnämnd Samhällsbyggnad		13 595	3 000	3 000	3 000	3 000	493	0	493	0	493	0	493	0	493	0

ÖREBRO

Fritidsinvesteringar	29173	8 600	0	0	0	269	-33	4302	330	0	0	0	0
Konstgräs Mellringe - omklädningsrum, läktare Mellringe IP***													
Rosta gårde - omklädningsrum och toalett													
Trängens IP: B-hallen***													
Hundleplats													
Risbergsska gymnastikhall													
Vivalla IP													
Motionsspår Lillåspåret 2018													
Motionsspår 2019													
Motionsspår													
Ridhus o karantänstall Karlslund**													
Ridanläggningen i Karlslund: ny stallbyggnad och åtgärder i befintliga stallbyggnader***													
Vandrarhem Wadköping													
Eklundaskolan: läktare													
Anläggande av fritidsyta (sanering av förorenad idrottsmark)													
Inventarier Fritidsnämnden	1500	1500	1500	1500	1500	319	0	327	0	327	0	327	0
Övriga mindre inventarier													
Totalt Fritidsnämnden	30 673	10 100	1 500	1 500	1 500	588	-33	4629	330	327	0	327	0
Konstutskyddning	10951	7950	2538	4252	5728	105	84	74	60	338	270	0	0
1% konst (ackumulerat från BoUs och SoVs inv. prog)													
Konstutskyddning 1%													
Konstinv. Lilla Å-promneaden													
Inventarier Kulturnämnden	5465	3000	1500	2000	1500	460	0	327	0	387	0	327	0
Kultur- och fritidscenter Norrby													
Kultur- och fritidscenter varberga - inventarier													
RFID-låneautomater till biblioteken													
Sorteringsverk biblioteket													
Övriga mindre inventarier													
Totalt Kulturnämnden	16 416	10 990	4 038	6 252	7 228	565	84	401	60	725	270	327	0

	Kommunstyrelsen											
	INVESTERING						VADSKONSEKVENSER					
	BUDGET 2021	PLAN 2022	PLAN 2023	PLAN 2024	BUDGET 2021	PLAN 2022	PLAN 2023	PLAN 2024	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt
Investeringar på aggregerad nivå	Budget 2020 inkl överfört	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt
(tusentals kronor)												
Kommungemensamt												
Inventarier												
Inventarier - Kulturvarteret												
Restaurangmöbler - Kulturvarteret												
Inventarier												
Kopiatorer och skrivare												
Inventarier - myndighet												
IT-investeringar												
Nätverksutrustning												
	2 789	40 955	1 785	1 785	1 785	1 785	1 785	3 410	0	3 268	0	268
	6 800	20 000	17 050	12 575	11 845	3 600	0	2 264	0	2 132	0	0
Totalt Kommunstyrelsen	9 589	60 955	18 835	14 360	13 630	7 010	0	6 336	0	2 532	0	2 400
Varav finansiering med riktade KS-medel								3 000		3 000		
Varav finansiering genom nämndens egen ram								4 010		3 336		0

ÖREBRO

Objekt finansierade via avsatt volymutrymme	12 954	0	11 631	0	16 035	0	11 143	0	20 795	0	12 306	0
Förskolor	5 220	0	5 591	0	3 576	0	4 100	0	3 757	0	3 508	0
Nybyggnation förskolor												
Ny förskola Södra Ladugårdsängen (Biplanet) utökn 5 avd												
Ny förskola Norrsjö 10 avd, utökn 4 avd	90											
Ny förskola Alnängarna 5 avd, utökn 1 avd	72											
Ny förskola Mosjö/Törsjö 5 avd, utökn 3 avd	18											
Ny förskola Mosås, utökn 5 avd	54											
Ny förskola i Heden utökn 5 avd	90											
Ny förskola Österängen	90											
Ny förskola på Öster, utökn 4 avd												
Ny förskola i Varberga utökn 5 avd	72											
Ny förskola, Beckasinen i norra Ormesta utökn 5 avd	90											
Ny förskola, Fiskgjusen i norra Ormesta utökn 5 avd	90											
Ny förskola i Marieberg/Moholmen utökn 5 avd	90											
Nya förskolor i Marieberg utökn 5 avd	90											
Nya förskolor i Norra Lillån, utökn 5 avd	90											
Ny förskola Södra Ladugårdsängen utökn 5 avd	90											
Ny förskola CV området, utökn 5 avd	90											
Ny förskola CV området, utökn 5 avd	90											
Ny förskola Norra Bro/Almbro, utökn 5 avd	90											
Ny förskola Södra Bettorp	90											
Ny förskola Stora Hyddan, utökn 6 avd	108											
	4 953	0	5 163	0	1 898	0	3 780	0	1 260	0	2 520	0

Sammanställning av rättelser i ÖSB 2020-10-13

Efter det att ÖSB:n presenterades och skickades ut till ledamöterna i Kommunstyrelsen den 29 september har ett antal justeringar gjorts. Se sammanställning nedan på vilka ändringar och rättelser som gjorts:

Sid 10

Ny text (under kommunfullmäktigemål):

- Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska.

Sid 27

Tabellen *Balansbudget* har justerats.

Sid 28

Tabellen *Kassaflödesbudget* har justerats.

Sid 29

Tabellen med driftbudgetramarna uppdaterad. Justeringar under rubriken Kommungemensamma verksamheter, Gemensamt.

Sid 32

Tabellen *Kommunens investeringar* har justerats.

Sid 36

Ny text:

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att det är Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen som ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2021 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgetramen för Stadsrevisionen.

Sid 57

Ny text:

KumBro Utveckling AB

KumBro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

Bilaga 1 Förändring av driftbudgetram från 2020 till 2021

Programnämnd barn och utbildning har kompenseras med 5 mnkr i volymkompensation hyror. Detta framgick tidigare i texten under *Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete* men inte i tabellen i bilagan. Som en följd av detta påverkas effektiviseringskravet för samtliga nämnder.